

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENE-
RALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Recunoscută persoană morală prin legea din 1 Maiu 1923

SEDIUL „UNIUNEI”

PIAȚA C. A. ROSETTI, 7 / BUCUREȘTI

UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN LEGEA DIN 1 MAIU 1923

SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

Sediul: PIAȚA C. A. ROSETTI, 7—BUCUREȘTI

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Inalți Președinți de Onoare:

M. S. REGELE GEORGE AL GRECIEI, A. S. R. PRINCIPELE NICOLAE

Președinți de Onoare:

MIHAIL SUTZU și GH. NEDICI

Președinte:

ANTONIU MOCSONYI

Vice-Președinți:

NICOLAE RACOTTA și VASILE V. ȘTEFAN

Secretar-General:

C. G. ALEXIANU

Membrii - Consilieri:

D-r I. ANDRONESCU, I. ANGELESCU, PETRE BALACIU, Marchizul de BELLOY, Principele GEORGE V. BIBESCU, Prof. Dr. E. BOTEZAT, DINU I. C. BRĂȚIANU, Dr. I. BEJAN, Principele JEAN CALIMACHI, GEORGE P. CARP, Dr. E. COSTINESCU, General I. GÂRLEȘTEANU, Prof. ERNEST JUVARA, G. LAKEMAN-ECONOMU, Prof. DIONISIE LINȚIA (pentru Banat), Colonel A. MICU, General G. G. MANU, N. MANTU, Prof. Dr. N. MEȚIANU, Dr. VALER NEGRILĂ (pentru Ardeal), DIMITRIE I. NICULESCU, C. OPRAN, M. SC. PHERECHYDE, Dr. I. PHILIPOVICZ, GEORGE A. PLAGINO, NICOLAE SĂULESCU, GEORGE SCHINA, Maior R. SCHNEIDER-SNYDER, Dr. L. SCUPIEVSCHI, Dr. O. STOICHIȚĂ, Prof. Dr. G. UDRISCHI.

Censori:

S. BODNĂRESCU, N. KALERGI, M. FLECHTENMACHER, GH. GEORGESCU, A. STĂNESCU

Scopurile U. G. V. R. cuprinzând intereselor tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupa în jurul ei.

CONTRIBUȚII:

Membrii plătesc o cotizație anuală de Lei 300, în care este cuprins și abonamentul obligator la „REVISTA VÂNĂTORILOR“

Societățile: plătesc o taxă fixă de afiliere de Lei 10 de fiecare membru până la 100, iar dela 100 înainte numai Lei 5. Ele plătesc un abonament obligatoriu la „REVISTA VÂNĂTORILOR“ de 400 Lei anual și o cotizație anuală de 20 de Lei de fiecare membru

Abonamentul la „REVISTA VÂNĂTORILOR“ este obligatoriu pentru toți membrii „UNIUNEI“.

Statutele U. G. V. R. se trimit la cerere contra 20 Lei în mărci poștale

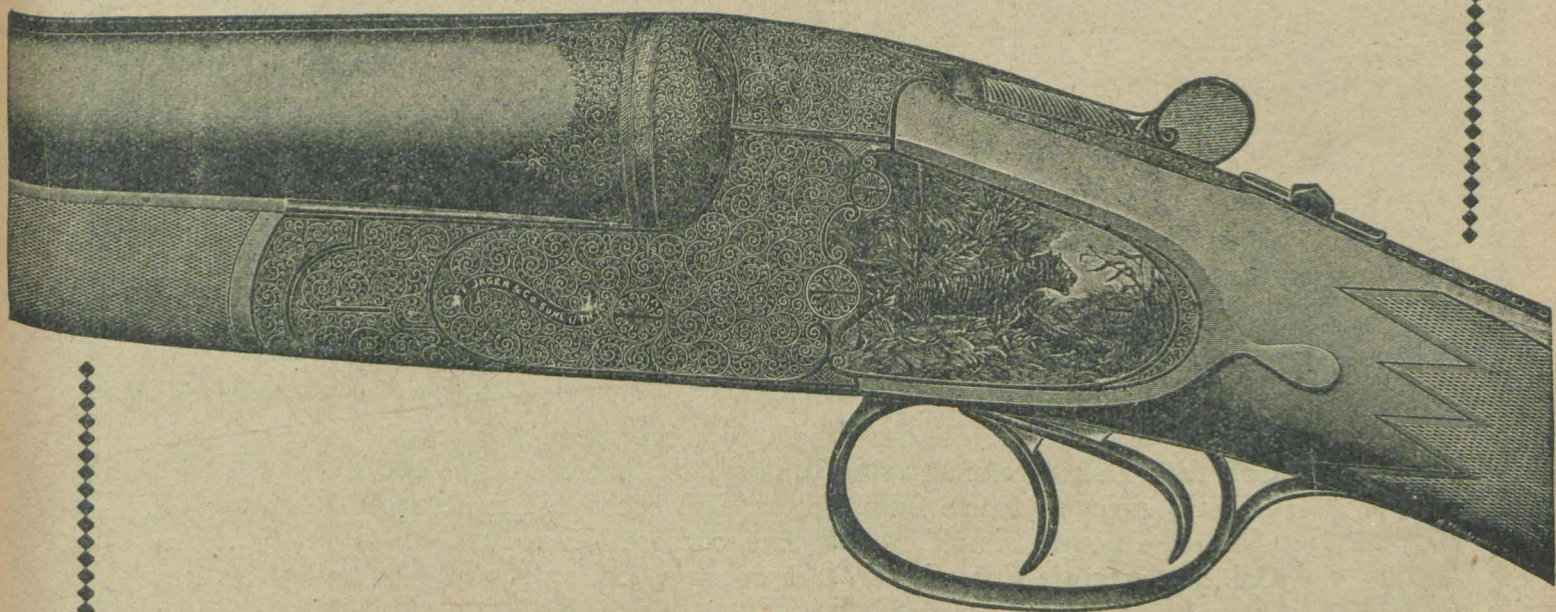
Corespondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărășite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

Orele de birou la Uniune: În toate zilele de lucru de'a 9—1 și 3—7

SEDIUL: PIAȚA C. A. ROSETTI No. 7 — BUCUREȘTI

A R M E L E F. J A E G E R & Co.

Sunt neîntrecute ca tir și
soliditate, putând rivaliza
în privința aceasta cu cele
mai scumpe arme engleze

Toate armele fabricate de
această casă pentru membrii
„UNIUNEI“ sunt cea mai eloc-
ventă reclamă, obținând fără ex-
cepție predicatelor „excepțional“
și „superior“ la standurile oficiale
de încercare din străinătate.

S P E C I A L I T Ă Ţ I :

Zăvoarele „Simson-Jaeger“ și „Vertical-Block“ care rezistă celor mai for-
midabile presiuni * Armarea separată de glonț, patent Jaeger, pentru
drillinguri * Ejectorul infailibil sistem Jaeger * Viza patent Jaeger, etc.

Ultimul catalog ilustrat și cu prețuri se
trimite membrilor „UNIUNEI“ franco
la cerere, adresată la sediul nostru.

Nu cumpărați nici o armă. înainte de a vizita expoziția Uniunei

Halger-Vigitin

celebra soluție pentru curățirea rezidurilor de pe țevile armelor cu glonț, (vezi articolul din Revista No. ... pag. ...) în depozit la «Uniune» pe preț de cost (sticla 100 Lei)

BALLISTOL

ORIGINAL pe preț de cost, în depozit la «Uniune» (numai sticla mare) prețul 80 Lei.

A V I Z!

Avem la dispoziția d-lor noștri membri diferite arme de vânătoare și anume:

Arme cu țevi lisse (pentru alice) toate cu țevi din renumitul oțel Krupp, zăvorire triplă, încercate pentru uzul pulberii fără fum lucrate foarte solid și rezistent și având un tir ireproșabil:

Cal. 12, execuție simplă dar solidă, fără cocoșe, Lei 10.000.

Cal. 12, execuție fină cu gravuri frumoase, fără cocoșe Lei 14.000

Cal. 16, execuție foarte fină, ejector, fără cocoșe, Lei 18.000

Cal. 20, execuție simplă, solidă, fără cocoșe Lei 10.400.

Cal. 20, execuție fină, ejector, fără cocoșe, Lei 13.000.

de asemenea execuție, însă cu cocoșe:

Cal. 12, simplu, solid f. rezistent, Lei 8400.

Cal. 12, mai luxos cu gravuri, Lei 8700.

Afară de acestea, arme cu glonț și combinate, încercate la standul din Neumannswalde, garantând cu certificate tirul cel mai superior posibil:

Bockbüchsfinte, fără cocoșe, armă cu 1 țevă ghintuită cal. 9,3/74 mm., și una cal. 16 așezate una peste alta, închizător Greener, prețul împreună cu 100 buc. cartușe cu glonț, Lei 22.000.

Armă cu 2 țevi ghintuite (express) fără cocoșe, execuție f. fină, închizător «Block» f. rezistent, cal. 9,3/74 mm. Prețul împreună cu 100 buc. cartușe cu glonț, lei 26.700.

Drilling fără cocoșe, închizător Simson-Jäger, fin și solid, cal. 16×16×9,3/74. Prețul împreună cu 100 buc. cartușe cu glonț, Lei 20.000.

Aceiași execuție și calibru, însă cu cocoșe, Lei 17.800.

Carabină Mauser, cal. 9,3 mm., 5 focuri, execuție simplă, dublă detantă, prețul împreună cu 60 cartușe Lei 8000.

Carabină Mauser, cal. 8×60 Magnum, execuție fină, dublă detantă, având montată și lunetă «Hensoldt» 4×, prețul împreună cu 100 buc. cartușe cu glonț, Lei 18.600.

Afară de acestea ne sosesc mereu diferite noi modele. Prețurile să înțeleg loco București. Expediția contra casă anticipată sau ramburs.

UNIUNEA

WILHELM SCHERG & Co.

FABRICILE DE POSTAV, ȚESĂTURI DE MODE ȘI TRICOTAGE DIN BRAȘOV

PRODUSE DE PRIMA CALITATE IN

STOFE DE MODE

PENTRU BĂRBAȚI ȘI DAME

POSTAVURI DE UNIFORME

OFITERI ȘI SPORTURI

POSTAVURI FINE ȘI DE COMERT
CUVERTURI ȘI PĂTURI

FONDAT IN ANUL 1823

B R A Ș O V

TELEFON No. 14, 706

Fabrica: STRADA FABRICEI No. 2 * Magazia: PIAȚA LIBERTĂȚEI

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

ATLAS-PETROL

SOCIÉTÉ EN NOM COLECTIF POUR LE COMMERCE ET L'INDUSTRIE DU PÉTROLE

EXPORTE EN TANCS ET EN CITERNES:

B E N Z I N E

D'AVIATION, LÉGÈRE MOYENNE
ET LOURDE, WHITE-SPIRIT,
GAZ-OIL, PÉTROLE LAMPANT

HUILES MINÉRALES DISTILLÉES ET
RAFFINÉES, DE TOUTE VISCOSITÉ

RUE REGALĂ, 21. TÉL.: 26/53 et 14/90 BUCAREST ADR. TÉLÉGR.: «ATLASPETROLE»
AGENCES: PLOEȘTI * CONSTANTZA * GIURGIU

Simson

ARMELE SALE CU ALICE, DRILLINGURI,
ARME PENTRU TIR DE PORUMBEI,
ARME CU DOUĂ ȚEVI, SISTEM BOCK,

Sunt fabricate renumite,
de cea mai mare precizie
și cu un tir neîntrecut.

Armele pentru tir de porumbel „SIMSON” sunt purtate de către mulți trăgători Internaționali de profesie renumiți, și succese de primul rang se obțin mereu cu ele.

Carabina de precizie „SIMSON”

Armă de calibrul mic cal. 6 și 9 mm., care se poate furniza cu țevi ghintuite, în zece modele diferite. Tir precis până la 100 m., și de aceea foarte potrivită ca armă de exercițiu, pentru împușcarea răpitoarelor mici, cu blană, pentru împușcarea de ciurci, de păsări acvatice, etc.

Revolverul automat „SIMSON”

CALIBRU 6.35

Formă plată, având cel mai mic număr / Imaginabil de puține componente, cari se pot demonta ușor, fără instrumente speciale. Precizie balistică mare, funcționare absolut sigură.

Fabricile de arme **SIMSON & Co. Suhl** (Germania)

Armele „SIMSON” se procură prin „UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA”

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

VÂNĂTOAREA CU COPOIUL

de Ing. Inspector Silvic Emil Witting, Sibiu

E PARE că există intenția de a restrânge vânătorearea cu copoiul sau cel puțin de a întrebuinta la vânătoreare copoi cu picioarele lungi.

Cu toate că această problemă nu mă atinge pe mine personal, pentru că nu vânez de aproape 18 ani cu copoiul, îmi permit totuși de a mă amesteca în această chestiune, și a-

nume de aceea, pentru că nu mă știu vizat în special și cred că mă pot ocupa cu ea, cu totul imparțial în folosul tuturor și să dau o soluție bună.

Vreau să lămuresc mai întâiu întrebarea din două puncte de vedere, cari se învederează dacă este în folosul sau în detrimentul vânătorului și vânatului.

Vânătorearea cu câini și mai cu seamă cu copoi, este o îndeletnicire foarte veche. În trecut și în prezent vedem

de asemenea că au existat în acelaș timp și loc, raporturi cari nu permiteau ca uciderea și prinderea unui vânat să nu poată fi făcută într'un alt mod mai favorabil decât cu copoiul.

Lăsând la o parte condițiunile trecutului îndepărtat, putem stabili că vânătorearea pentru un vânat anumit, în cele mai multe părți ale pădurilor noastre întinse, cari se înlănțuesc, fie că ar fi marile păduri seculare, sau desișurile încâlcite și de nepătruns dela poalele munților, nu este altfel posibilă decât cu cheltueli incomparabil de mari și în nici într'un caz altfel, decât cu câini scotocitori, gonitori și dârzi. Cum voiți d-voastră de ex., făcând abstracție de întâlnirea și săltarea întâmplătoare, să vânați un iepure, o vulpe sau un căprior, toamna și iarna în mijlocul codrului?

Dacă iese ici și colo un vânat la marginea pădurii și cade în mâinile vânătorului pândar, în mijlocul pădurii se lasă rareori surprins, sau se arată în fuga mare ca o vedenie și dispore.

Vânătorul de vânat mare abia observă aceste desavantajii.

Felul de viață al vânatului mare și obiceiurile vânătorești dă cea mai frumoasă posibilitate de succes, și pe

de altă parte motivele etice și estetice au avut o influență covârșitoare la vânatoarea de vânat mare, cu excepția vânătoarei cu câinii la porci mistreți. Regele pădurilor, ursul, se vânează prin pânda la hoit, la picior, în smeurișuri, prin pânda la otavă și prin marile vânători cu hăitași. Cerbul se vânează de preferință prin vânatoarea la picior și pânda în timpul mugetului și al îngrășării, capra neagră prin vânatoarea la picior printre stânci și la bătai, căpriorul în timpul primăverii și al goniței prin vânatoarea la picior, și la pânda, lupii și râșii la hoit sau prin vânatoarea cu hăitași, cocoșii de munte și de alun în timpul rotitului, vulturii și aquilele tot la hoit. Terenul vânatului mare e de cele mai multe ori regiunile păduroase și muntoase cele mai înalte, localitățile cele mai singuratic și deșerte de oameni, unde vânatul iese la anumite anotimpuri liniștit pe goluri și poeni și de aceea el poate fi vânat chiar fără întrebunțarea câinilor.

Aceia cari au noroc, ocaziuni, bani și timp de a vizita aceste regiuni înalte și foarte îndepărtate și de a gusta în voe toate farmecele vânătoarei vânatului mare, nu au nevoie de copoiu, îl desfid. Vânatoarea la picior și la pânda le oferă cele mai frumoase posibilități de a cunoaște bine vânatul, de a-l alege, de a-l deosebi, până când răsună focul vânătoresc. Plină de frumusețe și de farmec este o asemenea vânatoare și la puțini le este dat să o aibă.

Marea majoritate a vânătorilor trebuie să se mulțumească cu ceea ce le dă posibilitatea, scurtul lor timp, ocupațiunea lor de toate zilele, și poate propriile lor aptitudini vânătorești foarte reduse, s. a. m. d., și ceea ce le pot oferi restul terenelor de vânatoare. Aceasta în general nu este mult: ceva vânat de baltă, sitari și porumbei, rari potârnicchi, ceva prepelițe și pe urmă mai cu seamă iepuri, vulpi și în parte și căpriori. La vânatoarea de câmp vânătorul calcă singur peste lanuri și câmpii, sau întrebunțează prepelicarul. În pădure nu se ajunge în modul acesta la nici un rezultat bun. Dacă nu are copoiul pentru ca să-și gonească iepurele, vulpea, sau căpriorul, atunci ar fi de lăsat un teren enorm, cea mai mare parte a întinderilor noastre de pământ acoperită cu păduri fără de poteci și dese fără posibilitatea de a vâna în ele.

Abia îmi vine să cred, că legiuitorul intenționează să țină terenuri întinse de vânatoare, cari în practică să fie făcute nefolositoare, și să nu ție seama de însemnătatea național economică a vânătoarei. Nu este posibil, ca cei în drept să voiască în realitate să restrângă vânatoarea majorității vânătorilor noștri prin restrângerea vânătoarei cu copoii. Chiar dacă ar fi vorba numai de eliminarea copoiului cu picioare lungi, această măsură înseamnă restrângerea vânătoarei cu copoii și dintr'odată lovitura de moarte contra vânătorilor noștri de vânat mic. Cine are astăzi la noi câini cu picioare scurte? Unde ar putea în scurt timp, așa de mulți vânători, chiar dacă ar face sacrificii considerabile, să-și schimbe copoii lor de carpați, cu o altă rasă cu picioare scurte, cum ar fi copoiobassetul sau o altă rasă inferioară, permisă. Aceasta ar fi posibil numai după mulți ani de zile. Și ce am câștiga atunci? Aceia că nu ne-ar mai corespunde terenelor

noastre câinii cu picioare scurte pe zăpadă mare și am avea niște stârpituri de câini, iar nu copoi adevărați, pe cari i-a prăsit necesitatea a unei mii de ani.

Încă un punct de vedere:

Vânătorii de vânat mare pot să fie bucuroși că prin vânatoarea la vânat mic se desconcentrează un mare număr de vânători din terenele vânatului mare și trebuie să se știe, că prin restrângerea vânătoarei cu copoiul s'ar creia o afluență de nestăvilit către vânatoarea de vânat mare, care, prin repeziciunea ei neașteptată, ar da naștere la multe neajunsuri. Este o necesitate și o înțelepciune de a lua lucrurile acestea în considerație.

Acum să trecem la vânatoarea cu copoii însăși. Ea este limitată la un scurt timp al anului, la începutul toamnei și iernii, așadar într'un timp când tinerii iepuri au trecut peste epoca când nu sunt încă pe deplin desvoltați, când puii de căprior sunt destul de desvoltați, când purceii au devenit grăsuți și când căpriorii nu mai gonesc, însă cerbul s'a refugiat pentru boncănit în ținuturile mai înalte, pe scurt, când vânatul se și poate afirma în toată măreția situației sale, se poate apăra cu toată vigoarea contra goanei. Se întâmplă foarte rareori și aceasta nu contribuie cu nimic la stârpirea vânatului, ca un câine să poată prinde în acest timp un iepure sau un căprior.

Afară de aceasta să nu se creadă că vânatoarea cu copoiul, deși este unicul mijloc de a aduce vânatul în fața țevei vânătorului prin păduri dese și de nepătruns, ar face mari ravagii printre vânat. O întregă zi de vânatoare, în care chefnitul sună mereu, chiar dacă se practică într'un teren destul de bine populat, nu-i aduce unei societăți de vânători un rezultat mai mare, decât vreo doi-trei iepuri, una sau două vulpi, pe când un singur vânător pe un teren de câmp mai slab populat, poate vâna cu prepelicarul foarte ușor doi iepuri.

Este adevărat că orice vânatoare cu copoiul aduce cu sine o neliniștire oarecare, însă sunt de părere, că în cazul când ea nu se practică în mod exagerat, în care caz rezultatul trebuie să fie scăderea contingentului de vânat, ea este inofensivă. Nimeni nu poate doar să tăgăduiască că vânatoarea cu copoiul neliniștește speriosul vânat răpitor, în special lupii și vulpile silindu-i la emigrare, și pe lângă aceasta dă și unica posibilitate de a micșora numărul vulpilor, atât timp cât nu vorbim de otrăvire și prindere în capcane, *ci de vânatoare*. Afară de aceasta trebuie să cunoaștem că o mișcare oarecare întărește și sălbăticește vânatul, deci îl antrenează pentru lupta față de răpitoare.

Ar exista un singur mijloc de a înlocui vânatoarea cu copoiul, aceasta ar fi vânatoarea cu bătaiași, dar știm din experiență că datorită desigurului și sălbăticeșiei codrilor noștri, a terenelor accidentate, etc., ea de multe ori este imposibilă, și dacă totuși se poate face, nefiind destul de deasă linia bătaiașilor, nu se va putea vâna nici iepuri, nici căpriori nici vulpi, de oarece vor fugi în lături și deci nu va putea fi vorba de un bun rezultat. Dar dacă linia bătaiașilor va fi deasă, vor crește și spelele devenind insuportabile. Afară de aceasta o asemenea vânatoare

va distruge și acel farmec ce îl oferă carpații noștri, va paraliza mobilitatea și libertatea vânătorului, fapt care ne face tocmai cea mai mare plăcere. Dacă vânătorul nu are să fie altceva decât un simplu țintaș, atunci distrugem pentru totdeauna farmecul vânătorilor noastre și vom putea zice: a fost odată.

Să ne coborâm la acel nivel vânătoresc pe care-l vedem în Germania: Măcelul animalelor domestice? Putem încă să ne considerăm fericiți, că împrejurările noastre de vânătoare nu se pot încă asemăna cu acelea ale statelor occidentale.

Starea de acolo, mulțumită Domnului, nu este și la noi, și dorim să nu fie nici de acum înainte.

Dar dacă dorim să scutim cel puțin căpriorul de vânătoarea cu copoiul, atunci, atât eu, cât și mulți vânători, vom apăra cu toată stăruința acest punct de vedere. Însă și în această privință trebuie să-mi zic mereu: dați voe cu toate acestea și modestului cetățean, care altfel nu poate vâna un căprior, ca să și-l vâneze în acest mod, atât timp cât se va abține de la exagerări și va vâna cu copoiul în mod limitat.

După o liniște de săptămâni sau chiar de luni, o asemenea goană nu va fi dezastruasă. Lucrul acesta îl afirm chiar în contradicția altor păreri, din experiență, convingere și din numeroase observațiuni.

Pe terenuri cu cerbi, capre negre, cu un cuvânt, cu vânat mare, tot așa chiar și pe câmp, nu au copoi ce căută.

Chiar dacă am făcut obiecțiuni, susțin totuși că în pădurile noastre de șes, coline și dealuri, vânătoarea fără copoi, fie vorba chiar de copoi cu picioarele lungi, nu este nici avantajoasă și nici nu duce la un bun rezultat, dar trebuie să remarc că ea se poate practica numai în timpul indicat, fie de către lege, sau de către Consiliul Permanent.

Pentru a controla și supraveghea aceasta, ar fi indicați inspectorii de vânătoare, cari, dacă sunt la înălțimea

chemării lor, ar trebui să cunoască terenele, arendași de teren și câinii acestora.

În special terenele arendate de țărani ar trebui controlate sever.

Afară de aceasta, acela care are fericirea de a vâna cu copoiul, să fie făcut responsabil de stricăciunile pe cari câinii lui le-ar face în terenele străine.

Eu zic mereu, și îi rog cu toată stăruința pe acei în a căror mâini este puterea:

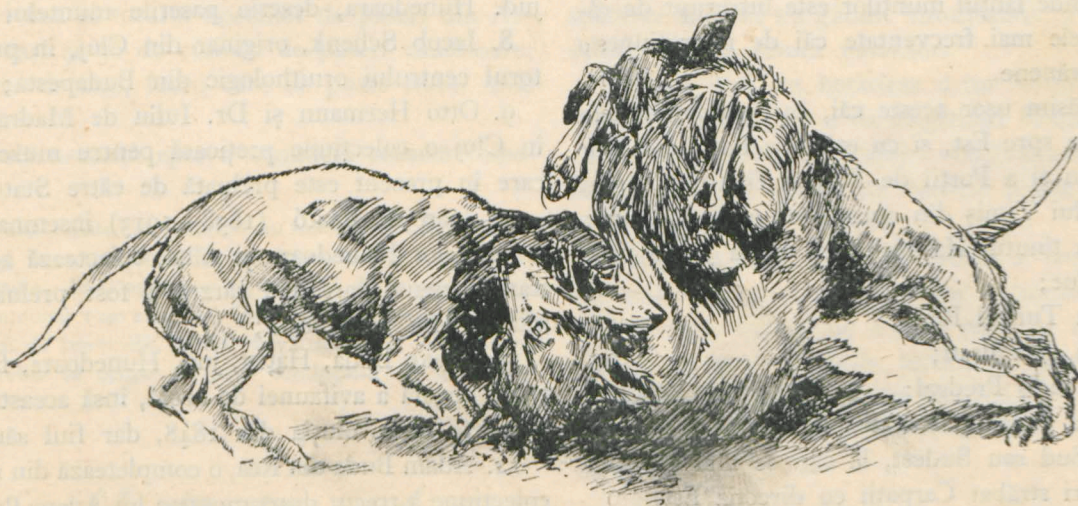
Dați vânătorului cult mai multă libertate și posibilitate de vânătoare, căci dacă îi luați cerbii, urșii, caprele negre, vânătoarea cu copoiul și prin aceasta iepurii, vulpile căpriorii etc., atunci îi luați un drept, pentru care a făcut sacrificii bănești, îi luați plăcerea și scopul de a se mai urca pe munți, îi luați vânătoarea, dând-o în mâna braconierilor, cari nu țin seama de timp oprit și de interzicerea vânătoarei cu copoiul.

Făcând imposibilă vânătoarea, s'a terminat și cu vânatul.

Cred că este imposibil ca aceasta să fie voința Consiliului Permanent, și cred mai bine, că el este rău sfătuit și poate mai rău din partea aceluia, cari au vânat o viață întreagă și în orice timp cu copoi, dar acum le pare rău să lase această plăcere și urmașilor lor.

Este o plăcere înălțătoare de a asculta chefnitul vesel al câinilor, când sus la munte totul este aurit de razele soarelui tomonic, când codrul își schimbă verdele în roș, și galben; iar un val de ceață albă ridicându-se dinspre ceruri, plânge lacrimi amare, jelindu-se la căpătâiul naturii în agonie.

Atunci sub bolta codrului, în imensa tăcere care ne cuprinde, vom auzi răsunând din adâncul inimii noastre glasuri de clopoței de aur și de argint și ne vom simți mai aproape de acela, prin care toate s'au făcut, ca și în cea mai măreață și majestoasă biserică.

ORNITHOLOGIE, OCROTIREA NATUREI ȘI AL VÂNATULUI

de Colonel A. Spiess
Directorul Vânătorilor Regale

LUĂND în considerare, că în decursul anilor am putut observa, că la noi în țară și mai ales în vechiul regat, chiar și mulți dintre intelectuali, nu sunt îndeajuns orientați despre activitatea ornithologică din Ardeal, mă folosesc de această ocaziune, dând câteva date spre a rectifica unele greșeli găsite

chiar în rapoarte oficiale și a da lămuriri mai precise asupra mișcării ornithologice din Ardeal.

Ardealul, cu imensele și variatele sale terenuri de câmpie, tufăriș și pădure, cu Carpații lui acoperiți de codru secular, cu bălțile și lacurile lui, cu o populație care practicând de mai multe generații ocrotirea pasărilor, nu poate să fie naturalmente altceva, decât un azil al avifaunei, un mare rezervor al tuturor soiurilor de paseri cari trăesc în Europa centrală.

Privind relieful acestei provincii frumoase, ne va impresiona în primul rând cordonul Carpaților, care formează granițele acestei provincii în spre Sud și Est. Acest cordon format din massivuri de munte înalte și compacte, este întrerupt numai în câteva locuri, iar aceste trecători formează cele mai frecventate căi de migrațiune, atât al paserilor noastre indigene de toate soiurile, cât și a acelor venite din alte ținuturi, cari în timpul primăverii și a toamnei sunt silite de instinctul lor să migreze.

Deși paserile mai mari, cum ar fi găștele, stârcii, cororii, răpitoarele mici de toate soiurile, precum și vulturii și acvilele, ba chiar și unele soiuri de păsărele mici sboară și peste cele mai înalte piscuri ai Carpaților noștri, totuș putem afirma cu certitudine, că trecătorile adânci cât și locurile unde lanțul munților este întrerupt de râuri, formează cele mai frecventate căi de migrațiune a avifaunei transilvănene.

Și pe hartă găsim ușor aceste căi, cari numărându-le din spre West în spre Est, și cu excepția bazinului larg al Banatului cum și a Porții de Fer, ar fi următoarele:

1. Cursul râului Timiș din apropierea eșirii Dunării;
2. Bazinul din ținutul Hațegului cu eșirea Jiului prin trecătoarea Surduc;
3. Trecătoarea Turnul Roșu;
4. Trecătoarea dela Bran;
5. Trecătoarea dela Predeal;
6. Bazinul dela Pojar și trecătoarea Ghimeș, ducând fiecare în spre Sud sau Sudest, la cari se mai atașează și trecătorile, cari străbat Carpații cu direcția Est.

Este așa dar lucru firesc, că această avifaună bogată, a atras mai mulți amatori, cari au studiat cu mare interes migrațiunea paserilor, și s'au pus în legături științifice

nu numai între ei, dar și cu centrele ornithologice înființate în timpul din urmă în străinătate și în țară.

Dintre acei bărbați transilvăneni, cari s'au ocupat intensiv cu această știință, notăm aci în mod chronologic pe acei ornithologi și naturaliști renumiți pe timpurile lor, cari prin munca lor din acest domeniu, mai mult sau mai puțin vastă, au fost cunoscuți și peste granițele țării, publicând studiile lor prețioase și făcând colecțiuni de mare valoare, din cari o parte este păstrată până în zilele de azi.

Și anume:

1. Iosif Benkő, face prima încercare de a da un tablou al paserilor din Transilvania, în anul 1778;

2. Iosif Leonhardt, Sighișoara, întocmește în anul 1812 un tablou scris în limba latină asupra paserilor din Ardeal și un al doilea tablou în anul 1818 în care notează 148 specii transilvănene;

3. Fr. Wilhelm Stetter, Deva, inginer de Stat. Publică diferite notițe din vieța mamiferelor și paserilor ardelenesti în anii 1845, 1861, 1864 și 1865. Colecțiile lui au fost cumpărate de către Muzeul Societății de Istorie Naturală, din Sibiu;

4. Nicolae Zeik, Aiud în 1819—1853 custodele colecțiunii zoologice al Colegiului Kun, care a fost distrusă în revoluția din anul 1848. După moartea lui, nevastă-sa îi publică opera «Ornithologia Transilvaniei», care cuprinde 241 specii;

5. Dr. Wilhelm Knopfler, Zlatna, care a întocmit în 1850 un catalog al paserilor din Transilvania, avea o colecțiune compusă din 183 specii, cari însă a fost și ea distrusă în revoluția din 1848;

6. Wilhelm Hausmann, Turcheș, lângă Brașov, scrie diferite articole ornithologice în anii 1877—1880;

7. Iuliu Barthos, fost silvicultor-șef la Râul de Mori, jud. Hunedoara, descrie paserile muntelui Retezat;

8. Iacob Schenk, originar din Cluj, în prezent directorul centrului ornithologic din Budapesta;

9. Otto Hermann și Dr. Iuliu de Madras, instalează în Cluj o colecțiune prețioasă pentru muzeul de acolo, care în prezent este preluată de către Statul român;

10. Ioan de Csató (1838—1913) însemnat ornitholog al județelor Hunedoara și Alba, colectează 200 de specii transilvănene, cari mai târziu a fost preluată de către muzeul din Budapesta;

11. Alexe Buda, Hațeg, jud. Hunedoara, face o colecțiune bogată a avifaunei de acolo, însă aceasta s'a distrus în parte în revoluția din 1848, dar fiul său;

12. Adam Buda din Rea, o completează din nou. Această colecțiune a trecut după moartea lui Adam Buda în posesiunea Astreii din Sibiu;

13. E. A. Bielz, Sibiu, descrie fauna vertebratelor din Ardeal. În anul 1856 apare ediția întâia, în 1888 a doua;

14. Coloman Conte de Lazar, scrie un catalog al paserilor ardeleni și altele în anii 1861 și 1868; acesta a apărut în anuarul Societății Museologice din Cluj. Colecția lui, pe care o avea în Benținți, jud. Hunedoara, conține 8000 ouă și 2000 paseri, dar a fost vândută din cauze financiare.

Afară de ornitologii mai sus enumerați, se mai ocupau cu studii ornitologice în Sibiu următorii răposați:

1. Carol Heinrich, farmacist;
2. Maurițiu Kimkovits, directorul muzeului;
3. Colonel Andrei Berger;
4. Dr. Carol Fr. Jickeli, comerciant;
5. Dr. Paul Teil, avocat;
6. Ioan Gromer, arhitect;
7. Carol Fuss, preot.

In Brașov:

1. Iuliu Römer, profesor;
2. Friedrich Rheindt, profesor.

In Făgăraș:

Eduard Czink, directorul Poștei.

In Teaca:

M. Herzog, preot.

Dintre ornitologii de azi din Ardeal și Banat remarc pe următorii:

In Timișoara: Prof. Dionisie Linția; în Lugoj: Adalbert Tafferner; în Deva: Iosif Mallas, directorul muzeului; în Orăștie: Paul Wollenhoffer; în Sibiu: Alfred Kammner, profesor și directorul muzeului Societății de Științe Naturale Sibiu, totodată conducătorul științific al observatorului de acolo și colaboratorii prețioși ai săi:

- Hans Plattner, redactor;
Paul Liebhard, tâmplar;
Werner Klemm, student;
Carol Orendi, inginer;
Silvia de Spiess.

In Sighișoara: Heinrich Höhr, profesor; Wilhelm Leonhard, fabricant. In Brașov: R. Iacobi, inginer silvic; E. Hausmann, preparator. In Năsăud: Coloman Ostein.

Ca pe cel mai însemnat oolog și ornitolog din Ardeal, trebuie să-l remarc aici pe d-l Ladislau Dobay, director la C. F. în Dicio-Sânmartin, a cărui colecțiune splendidă conține 60.000 ouă al tuturor speciilor de paseri din Ardeal, printre cari și 56 de cuiburi de paseri cântătoare, cu câte un ou de cuc, lucru care se poate numi unic în felul lui ¹⁾.

Câtă oboseală necesită spre a completa această colec-

¹⁾ Cu ocazia unei vizite, am admirat nu numai bogăția a acestei colecțiuni, dar și siguranța D-lui Dobay în cunoașterea precisă al ouălor și cuiburilor, Ar fi așadar o crimă față de această știință, de a lăsa pe un oolog cum este D-l Dobay să mucigăiască într'un mic oraș ascuns, de provincie. D-l Dobay, ca expert ornitologic și oologic, ar trebui să ocupe un post conducător, la un centru ornitologic

țiune și cu varietățile cari sunt cuiburile de paseri cântătoare conținând ouă de cuc, își poate închipui numai acela, care cunoaște grija și discrețiunea acestor păsărele, când își construiesc artisticele lor cuiburi.

Că amatorii ornitologi, pe cari i-am amintit mai sus, sunt nu numai între ei în strânse legături, dar au intrat în contact și cu centrele ornitologice din străinătate, a fost lucru prea firesc și mai ales centrele din Budapesta, apoi Rositten și Helgoland din Germania au fost acelea, cari au sprijinit amatorii noștri nu numai cu sfaturi, dar le-au pus la dispoziție în mod larg și inele de aluminiu pentru inelarea paserilor, dându-le totodată în mod prietenesc imbold și încurajându-le, spre a-și continua activitatea.

Mă folosesc și de această ocaziune, să-mi exprim mulțumirea față de Centrala Ornitologică din Budapesta (Magyar Kir. Madartani Intézet, Budapest II. Devai ut 15) și directorii ei d-nii Titus de Csörgei și Iacob Schenk, cari de aproape 20 de ani nu numai că m'au ajutat cu inele de aluminiu, dar cu trimiterea publicațiilor lor, mai ales al «Aquilei» mi-a procurat multe ceasuri plăcute. Tot așa trebuie să mulțumesc și d-lui Prof. Thienemann, pentru splentida sa lucrare ornitologică, cu care m'a onorat într'un mod sincer și prietenesc.

Luând în considerare cele spuse mai sus, trebuie să combat în mod categoric acea afirmațiune pe care am auzit-o, că România nu are legături cu centrele ornitologice din străinătate, mai ales în ce privește Transilvania.

Nici vorbă, este adevărat, că nu avem în țară nici observatoare, nici centru ornitologic, într'o țară, care prin poziția ei geografică, prin suprafețele ei enorme de bălți, prin delta Dunării cu o întindere de 500.000 Ha. și prin întinsele ei câmpii roditoare, este mai predestinată la aceasta, ca poate nici o altă țară din lume.

Încă de mult căutam să arăt necesitatea unui observator ornitologic, atât prin numeroasele mele lucrări ornitologice, cât și prin descrierea «Unui paradis de paseri din Mănăstirea» din 1924, idee, la care s'a asociat și d-l Ing. Silvic R. Iacobi din Brașov. O deosebită recunoștință i se cuvine în această privință și d-lui Prof. Dr. A. Borza, care în numeroasele sale conferințe despre apărarea naturii, s'a gândit întotdeauna în modul cel mai călduros și la lumea paserilor.

Trebuie deci, ca hotărârea d-lui Ministru al Agriculturii Argetoianu, de a da Regatului României ceea ce nu avea până acum, și anume: observatoare și un centru ornitologic, să umple de bucurie inima tuturor prietenilor paserilor.

Constatăm din darea de seamă a comisiunii pentru apărarea naturii și al parcurilor naționale, din cari comisiune are cinstea de a face parte și subsemnatul, că s'au și început lucrările înființării unui observator la Jurilovca, la Sud de delta Dunării. (Va urmă).

I E P U R E L E

DE H. L Ö N S

(URMARE ȘI SFÂRȘIT)

*In românește de: Dragoș Navrea, profesor
Inspector de vânătoare*

III

IEPURELE TÂNĂR învață una câte una apucăturile iepurilor bătrâni, știind ce să facă, când se găsește în luncă, în câmp, sau când bate vântul din, sau în spre pădure; când plouă tare, se îngrijește din vreme să ajungă la adăpostul pădurii, aflându-și culcușul sub un brad cu ramurile dese. Stând la adăpost pe vreo colină de nisip, la orice sgomot venit din spre pă-

galbenă nu te poți încrede, ea cântă mai departe și atunci, când omul este aproape de ea. Coțofana se neliniștește și sbiară prea de vreme, așa că cel ce se orientează numai după ea, ajunge să nu mai aibă odihnă. Cu deplină încredere poți fi față de căprioare. Câtă vreme acestea pasc în liniște, poți face la fel; dacă ridică capul ascultând, trebuie să faci un hop și să te uiți împrejur, iar când se retrag în pădure, trebuie să le urmezi. Țipătul lor nu trebuie luat în seamă, fiindcă de multe ori țipă în sburdălnicia lor sau atunci, când se schimbă vremea, mai ales ciutele și iezii. Când țipă însă țăpul, trebuie să fii atent, el are motiv serios de a da alarma.

Toate acestea le-a învățat iepurele nostru rând pe rând în cursul verii. Și se simțea bine, deși eră cât p'aci, ca într'o dimineață să cadă în mâinile braconierului. Iepurele tocmai se îndreptă spre pădure pe trecătoarea sa obișnuită. Pe când eră ca la douăzeci de pași de șanțul din marginea pădurii, i se părù lui, că în șanț se mișcă ceva. Se lungi repede la pământ și făcù la timp o minciună, astfel, că alicele trecură pe deasupra lui, numai una îi perforă urechea stângă. De atunci a învățat minte, să treacă din câmp în pădure încă înainte de a se crăpa de ziuă. Apoi iarăș într'o zi stă liniștit în culcușul său dintre buruieni, când pe cărarea din apropiere trecea un om fluerând, ceeace se întâmplă mai în fiecare zi. Dintr'odată observă iepurele, că omul cu pricina făcù o mișcare suspectă. Atunci fugi din culcuș, cât putù de repede, încât reteveiu scurt și gros, legat de o sfoară lungă, putù să nemerească numai culcușul și nu pe cel ce zăcea în acesta. De atunci nu și-a mai făcut culcuș în apropierea drumului, ci mai sus, pe colină.

Opt zile mai târziu a dormit toată ziua în pădure, fiindcă în câmp bătea vântul; din pădure a ieșit numai după ce s'a inserat bine. Când a ajuns în fața șanțului din marginea pădurii s'a oprit și a ascultat, dacă nu este cineva prin apropiere. După ce s'a convins, că nici un pericol nu-l amenință, a sărit șanțul, dar a observat imediat, că la stânga lui se mișcă ceva, ceeace l-a făcut să se retragă în pădure. Nu mult după aceasta o iepuroaică a trecut chiar prin acel loc și când a ajuns în câmp, dintr'odată a auzit o detunătură, după care iepurele a văzut un om trecând pe acolo. În urma acestei aventuri numai noaptea târziu s'a încumetat să iasă din pădure și atunci a băgat de seamă, că un semen de-al său și-a găsit moartea în locul cu pricina.

Atâta timp, cât câmpurile sunt acoperite cu grâne, iepurele o duce bine. Chiar și atunci, când roua cade din abundență se poate furișă din pădure în lanuri și înapoi prin trecătorile făcute de căprioare, fără ca să fie observat. E așa de frumos în câmp, că uneori uită să se mai retragă în pădure. Veni însă o zi, care făcù să-i treacă pofta de a mai stă prin lanuri. Din toate părțile se auziră

che și știe să dea fiecărui foșnet importanța cuvenită. El știe numai decât, dacă sgomotul ce aude este făcut de vreun arici, vreun iepure sau vreo căprioară. Cu totul altfel se aude, când sare prin tufiș șoarecele pădurii, sau când scociorește vreo mierlă, sau scurmă vreun sobol pe sub frunziș. Dar când se furișează vulpea ușor și cu precauțiune, el trebuie să fie cu cea mai mare băgare de seamă, fără să o ia la fugă, chiar dacă vulpea este aproape și adeseori i s'a întâmplat, că a avut vulpea la douăzeci de pași de el, fără să se gândească să o ia la sănătoasa. Cunoaște bine busardul și știe, că nici acesta și nici cioara, nici barza nu-i pot face nici un rău; nu-și bate capul cu ele. Pe când eră iepure tânăr, eră expus mai multor pericole decât acuma, când poate scăpa cu fuga de orice urmăritor și pricepe arta de a face minciuni și a veni înapoi pe urmele proprii, întocmai ca cel mai bătrân iepure. De câteori nu se întâmplă, ca vreun câine din sat să nu-i găsească urma, dar nu-i pasă, urma iepurelui se sfârșește dintr'odată, căci a sărit la o parte la zece pași și stă la adăpost, pe când câinele aleargă și caută de zor pe urma purtată în cerc, până ce i se urăște și apoi se lasă de goană. În sat este numai un singur câine, care pricepe mai bine apucăturile iepurelui. El ține urma și când ea se sfârșește, caută împrejur, până când o găsește din nou. Atunci iepurele știe, că trebuie să o ia la fugă și să se îndrepteze către vâlcea, sau către șanț, unde apoi face ca să-i piardă câinele urma.

Mulți dușmani mai are iepurele, și cel mai rău între ei este omul. Cu cât face omul mai multă gălăgie, cu atât este mai puțin periculos. Dar cu cât este mai liniștit, cu atât dă mai mult de bănuț. Spre norocul lui, iepurele are și mulți prieteni, cari îl avizează, când se apropie vreun om. Astfel este pitulicul și sturzul, cari, dacă sunt neliniștiți, dau iepurelui să înțeleagă, că trebuie să-și ascuță urechile; deasemenea mierla și gaița dau alarma, când se apropie cineva. Prigoarea, sfrânciocul și cioara nă avizează apropierea dușmanului. Dar în presura

voci și gălăgie, din cari se desprindea mai bine un fel de vâjiiială agasantă. Iepurele își căută de drum. Noaptea după ce se reîntoarce în câmp, luînd calea lui obișnuită către lanurile de orz, văzù, că acestea au dispărut. Patrusprezece zile mai târziu dispărù secara. De dimineața și până seara a fost o gălăgie continuă, o forfoteală neîntreruptă a oamenilor, a cailor, a mașinilor, o hoinăreală fără sfârșit a câinilor, încât iepurele se văzù silit să renunțe nu numai la câmp, dar și la colinele de nisip, preferând pădurea, deși holdele de cartofi și sfeclă îi mai ofereau destul adăpost. Odată totuși a rămas în câmp, dar i-au displicut vânătorii, cari umblau după potârnicchi; drept aceea rămâne devotat pădurilor și livezilor și iese în câmp numai către miezul nopții, pentru a se ospăta cu trifoi, cu toate că câmpul devenea din zi în zi mai gol. Și nici în pădure nu mai este viața atât de frumoasă ca mai înainte; iarba și buruienile sunt pălitate și frunzele îngălbenesc pe zi ce merge. Nici liniște nu mai are aci așa ca mai înainte; toată lumea umblă prin pădure după uscături, frunzele doborîte de vânt cad cu foșnetul lor obișnuit. Iepurele zăpăcit de acest infern se refugiază în câmp. Acolo deasemenea e neliniște; țărani scot cartofii și câinii hoinari se iau după toți iepurii, ce le ies în cale.

Intr'una din zile iepurele este alungat în pădure de un câine de vânătoare, până ce acesta ajunge în partea cealaltă a pădurii; de aci își caută refugiu în lunca din apropiere. Acest loc îi place lui. De jur împrejur este liniște și amuțală; desișuri înguste de brazi se îmbină cu livezi de trifoi și colinele de nisip se înlănțuie una lângă alta, așa precum îi place iepurelui; la marginea colinelor îmbătrânitele tufișuri de smeură formează trecători dese și în dosul lor se întinde mlaștina lungă și lată, întretăiată de diguri și șanțuri, ca și când ar fi făcute anume pentru un iepure, care pricepe să se folosească de un șanț cu apă, pentru a scoate din urma sa câinele, care s'a luat după el. Trei zile i-a trebuit să se aclimatizeze în această nouă și frumoasă regiune; el știe, că unul dintre diguri se întinde până la apă, iar celelalte două din dreapta și stânga, până la digul, ce se înalță deacurmezișul; știe, că pe aceste diguri se găsesc tufișuri dese de smeură și mure, că dincolo de mlaștină este o curte, în care se găsește numai un câine, care nu iese nici când din curte; știe, că găinușile de mesteacăn și vânturelul anunță întotdeauna, când se apropie vulpea și mai știe,

că el nu este singurul iepure, care trăește aici. Chiar din prima zi a găsit urme proaspete și culcușuri de iepure. Când se înserează apar confrății lui pe toate digurile, ei sunt cu deosebire bărbătuși și încă din cei bătrâni, cari s'au învățat cu toți câinii. Pe 'nserat se nutresc pe lângă mlaștină, cum se 'noptează trec în pădure și de aci în câmp, atât pentru trifoi, cât și de dragul iepuroaicelor, însă înainte de ivirea zorilor se grăbesc să ajungă la locurile lor din preajma mlaștinei.

Iepurele nostru cunoaște calea secretă, ce duce în câmp și a învățat, că atunci, când câmpul este bătut de vânători și câini, el trebuie să rămână la mlaștină, unde poate petrece nestingherit pe vreme bună în nisipul alb sau sub ramurile spinoase ale smeușului, iar pe vreme rea în desișul de brădușcani, cari nu îngăduie, ca apa de ploaie să străbată până la el. Odată cu căderea primei zăpezi, arendașului dreptului de vânat îi trece prin minte să facă o vânătoare cu bătaie și în această regiune liniștită a mlaștinei, dar această întreprindere nu e de loc rentabilă. Multele gropi și șanțuri împiedică formarea unei linii de bătaie închise, astfel, că cei mai mulți iepuri pot ieși din bătaie, iar cei cari se găsesc în tufișuri și desișuri nici cu puterea nu se lasă goniți, încât bătaiașii întotdeauna găsesc cuvinte de ocară, când trebuie să repete bătaia. Astfel în acest loc iepurii sunt liniștiți toată iarna și chiar când zăpada este mare, găsesc mai multă hrană, decât iepurii, cari au iernat în câmp, unde trebuie să consume varză și buruieni înghețate, aducătoare de boală și moarte. Uneori se mai îndreaptă și aceștia la câmp, dar nu se apropie de sat, fiindcă ei nu sunt așa de obișnuiți cu oamenii și cu mirosul lor, din care cauză se sperie de orice urmă de om. Dealungul șoselei se înșiruie pomi fructiferi, cari acum sunt curății de ramurile de prisos; ramurile asvârlite pe jos nu sunt decât o momeală pentru iepuri, cari savurează mugurii și coaja, ceea ce le dă putere pentru a învinge greutatea iernii.

Către sfârșitul lui Ianuarie se întâmplă ceva, ce aduce pe iepurii din regiunea mlaștinei, în câmp. Aproape toți iepurii, cari trăesc în această regiune sunt bărbătuși, și la sfârșitul lui Ianuarie se redesteaptă în ei sentimentul dragostei, ce ține până 'n toamnă. E bun acest lucru, că de n'ar fi așa și de n'ar fătă iepuroaica, decât numai odată și nu de trei patru ori pe an, nici un iepure n'ar mai fi pe plaiurile noastre, dat fiind faptul, că are atâți dușmani și o carne atât de bună.

O PAZĂ DE URȘI ÎN MUNȚII TARCAULUI (Piatra Neamț)

de E. C. Gheorghiu, Inginer, Inspector Silvic.

LUCRAM la planul uneia din cele mai mari păduri din țară, în munții maiestoși ai județului Neamț, pădure numită Tarcău, cu o suprafață de peste 20.000 ha. și cu o lungime de peste 30 km., al cărei fund se întâlnește cu județul Bacău, aproape de trecătoarea Ghimeșului — Comănești — Palanca.

Oricine își poate închipui, ce putea să conție o asemenea pustietate de codri, cea mai mare parte, acoperită cu brazi falnici, străjuind numeroase văi adânci, în dreapta și în stânga frumosului pârâu Tarcău, vestit pentru păstrăvii săi gustoși și mari, unde s'a găsit și «Loștrița» tot un fel de păstrăv foarte rar.

Nu se începuse încă tăierea mărețelor păduri, în care toporul se înfipsea abia la poale, pe lângă râul Bistrița, cam pe la 1892, dată la care povestim c'au avut loc această pază de urși, una din cele mai feroase ce am făcut în viața mea și care putea să mă coste viața.

Lucram, cum am spus, pe unul din afluenții marelui pârâu Tarcău, numit «*Bolohănos*», din cauza enormelor stânci, nenumărate ce împodobiau albia pârâului, până sus la obârșia lui. Lucrarea era foarte obositoare și anevoioasă, pentru că trebuia să-mi croiesc drum cu topoarele, ca prin pădurile Africii, neputând opera altfel cu instrumentele topografice, și numai după ce înlăturăm puzderia de arbori, subțiri și groși, căzuți și încâlciți în liane și bălării, pe matca pârâului virgin, și îndepărtăm curpenii și buruienile de tot felul, crescute foarte înalte, puteam trece puțin câte puțin înainte, cu măsurătoarea.

La prânz, unul din pădurarii localnici, cel mai bătrân, și în serviciu! Statului de peste 30 ani, numit Păscaru, vestit vânător de păstrăvi, dela care meșteșug i s'a tras și porecla, era și cel mai cunoscut vânător de urși, căci tocuse mulțiori în viața lui izolată, în mijlocul acestor codri pustii și nemărginiți, unde lighioanele pe vremea aceea, mișunau umblând nesupărate, chiar și ziua mare. El locuia o casă de pădurărie, în gura pârâului Brateș, alt afluent al pârâului Tarcău, având pe lângă locuință și o bucătică de pământ, arătură, pe care cultivă porumb trebuincios pentru hrana lui.

Il văd, cum vine sfios spre mine, scărpinându-se în cap și cu căciula în mâna stângă, deși era în luna Iulie. Eu începusem să rod câteva mezeluri și stam lungit lângă un foc vajnic, în așteptarea mămăliguții și a ciorbei de păstrăvi, ce-mi preparase însăși Păscaru, care mai avea și meșteșugul de a face borșul de păstrăvi așa de gustos, cum nici un bucătar dela Capșa n'ar fi fost în stare să-l gătească; unde mai pui o ieruncă friptă hoțește în frigare, rumenită la jar, de pe care curgea grăsimea, cu un miros plăcut și gădilor; aveam un ospăț regal!.

Mă ridic puțin, și-l întreb ce vrea să-mi spuie?...

Răsucindu-și căciula în mâni, după obiceiul țărănesc, când vrea să spuie ceva de seamă, sau când se găsește în fața unui superior, începe cam așa: «Să trăiți, d-le inginer (jargon țărănesc), vreau să vă rog, ca pila toacă, să mă îngăduiți a mă duce divale la băutura mea, unde am niște popușoi, pi care boalele de urși și porci, au pus ochiu rău, făcându-le de poftă, așa că, mai în toate sările, dau navală și abia pot să-i sperii, gonindu-i cu focuri aprinse, trăgând și cu pușca uneori; chiar ieri noapte, afurisitii, s'au strecurat tâlhărește, până în margina di jos a ogorului și mi-au stricat un colț de popușoi, mânciar lupchii, boale afurisite!»

Il întreb, cum de nu se depărtează, și dacă vin des la păpușoi?... Imi răspunde, oftând, că mai în toate nopțile are năcaz cu dihăniile, care nefiind speriate prin vânători, nu știu de frică. Apoi adaugă: «Ita, d-le șef, să vezi, mneta, o nămilă de urs m'a călcat ieri noapte, când am și pușcat după el, te-ar vârî în spărieți și n spaimetele morții!... Sireacu, îmi pareă prin întuneric, cât un juncan de trei ani! Se strecurase boala, pe tăcute, până aproape di mine, care deși auzeam, dar nu vedeam nimic, căci nu era sănin cerul, ci mohorit de nouri groși de ploaie; numai ce mă pomenesc că aud strujenii de popușoi pocnind, sub un mălișor, mă târii pe brânci într'acolo și zăresc o negreață, mare cât o buturugă; aprind foc, petița blăstămata nu pocnește, ridic cucoșul și-l slobod adoua oară; ursul, simțind pi semne, o ia la fugă și când a trosnit focul puștei, aud un huruiș de bolovani rostogoliți și gardul de lați pârîind; fugiă de rupea pământul, deși-l chitsem ghini, fiind întuneric, nu l-am putut nimeri, și cred că diseară am să dau iar ochi cu jivina; mare-i D-zeu!... helbetim, ori eu, ori el; să știi, d-le șef, că de urși am să hiu omorît, așa am visat într'o noapte!»

Il liniștesc, și-i făgăduiesc, că-i dau învoire, ba chiar îl voiu și însoți, deoarece, aveam pușca cu mine, așteptându-mă să am așa prilej...

Lucrăm pe urmă, până hăt către toacă, și plec cu Păscaru la gura pârâului, cam 4 km. depărtare, lăsând pădurarii ceilalți să continue deschiderea liniei, pe valea pârâului până seara.

Poteca era astupată, de bolovani rostogoliți de apele mari din primăvară, mersul fiind greu de tot și trebuia să sărim ca și capra, din piatră în piatră, să trecem chiar prin apă care însă era mică din cauza secetei; ajunserăm în sfârșit cu bine, la destinație, mânați amândoi de aceeași patimă și de nădejdea, a da ochi cu dușmanul.

Ajungem în apus de soare, la gura Brateșului, unde trebuia să facem paza și mâncăm la repezeală, câte ceva merinde, aduse în torba de vânătoare.

Pe urmă, facem o recunoaștere a împrejurimii și alegem locurile unde hotărîm punctele de pândă. Moș Păscaru, și-a așezat țitoarea, la capul opus al popușoiului spre miază-noapte, iar eu, mi-am ales o tufă de alun cu lăstari,

în care, punând un braț de iarbă, aveam un scaun moale, rustic, dar adevărat vânătorească; acest loc, eră tocmai în partea unde, păpușoiul fusese atacat mai des și prin urmare, puteam nădăjdui să-mi vie lighioana mai la sigur.

Moș Păscaru, după ce-mi făcuse pățulul, începù să-mi grăească, cu multă aprindere, despre isprava lui, cu un mistreț solitar, tocmai în acelaș punct, cu două săptămâni în urmă, povestind cam așa: «Numai ci să vezi mnetă, d-le șef, că n'tr'o sară cu ceva lună, mă pun de pază, chiar pi aici, unde ați ales, mnevoastră locul; o boală de urs, venise pi furiș noaptea și mi-a făcut cercetare; cănele din bătătura casei îl simți și să repezi într'acolo, lătrând; umflu cât ai clipi pușca din cuiu, încercată anume pentru lighioane mari, cu sburături de ceaun și cu un glonț cât o ghiulea; pusăsem încercătura de praf mărunț palir, de cel bun, boieresc, aproape o mână, așa că aveam nădejde să dobor și un bivol. Mă furișez pe brânci cătră un loc din megieșie, pe unde găsiserăm și altădată hătaș de trecere a jiviniilor, și numai ci aud bolovanii rostogolindu-se în apropiere, și deodată, mi să năzărește un cap negru cât o stamboală, la câțiva pași sub mine; eră o nămilă de porc, mai mare ca cei ce sunt la Țarigrad!... Nu veniă răpede, dihania, pentrucă copoiul îl încolția mereu dinapoi, când să întorcea furios ca o nălucă și să năpustiă la căne, care să feriă, trăgându-se iute ca fulgerul îndărăt; eră tămbălău mare, parcă ghiniă de-a «polca», cu cănele niu năprasnic și îndrăsnit, lucru mare; javra nu să potoliă di loc, și nu-l slăbiă o clipeală. Nu mă gândesc mult, pun durda la ochiu, chitesc la căpătână, și când trosnește focul, smuncitura puștei a fost așa de tare că-mi rupsesse aproape umărul, dar și dihania poticni în bot, gâfâind cu bale de sânge la rât, clănțănind din fălci, parcă spărgea nuci!... Sărăcan di mine, mulți am doborât cât am trăit, dar așa boală nu mai văzusem; te apucă frigurile numai uitându-te la el!... Negru ca pana corbului, cu coama di o palmă, sburlită ca peria, ochii holbați, însângerați, vai de mămuca mea, de nu-l cârpeam așa ghini!»...

Incepuse să amurgească, tot povestind ba una, ba alta, cum fac vânătorii, când prind gust la istorisirea unor pățanii, neșterse din minte. Mă așez liniștit în tufa mea, pușca încercată cu glonț și poște mari pe brațe, ridic cucoșele, ca să fiu gata, și încep întâiu, să chibzuesc cam pe unde ar putea mai bine să pătrundă ursul, în grădina cu popușoi, care eră îngrădită cu un gard de răslogi, prinși între doi pari bătuți în pământ. Sub ții-toarea mea, la câțiva pași, se făcea o dolie, cu o vâlcică strămtă, care ducea spre gard — popușoiul mă înconjură din toate părțile — aveam presupus, că pe acolo ar fi punctul de atac!...

Eră puțină lună, fiind craiu nou, numai decusară; puțin câte puțin însă, începù să se întunece, nu suflă cea mai mică adiere în văzduh, stelele sclipiau ca iarna pe ger tare, iar pârăul Brateșul, îngână simfonia codrilor, în așteptarea unui cântăreț, care să-i prindă acordurile misterioase și plăcute.

Mă simțeam foarte obosit de munca zilei, mai ales că, la ceasul patru dimineața, eram deobiceiul sculat, ca să

pot avea spor la lucru; ochii începură a mi se împăian-jeni, pleoapele a cădea fără voie, închizându-mi vederea, dar cu voință și hotărîre, nu mă lăsam prins de somn, mă mușcam de mână, scuturam din cap, care începuse a se bălăbăni, când în dreapta când în stînga; îmi gădilam cu un paiu nările și tresăream, nedându-mă biruit!... E o adevărată vitejie să poți a te pune de pricină cu somnul, când te doboară oboseala. Imi aminteam de santinela, cu Napoleon și mă blamam de moliciunea în care căzusem... totuși, mă prinse în clește puterea lui Morfeu... ațipisem, tot trăgând cu urechea și holbam ochii, cari însă nu mai vedeau, privind amorțit locul pe unde așteptam musafirul nocturn.

Eram cam pe la două ceasuri din noapte, când aud ca prin vis trosnind lemnele dela gardul vecin: speriat, deschid ochii, apuc pușca de pe brațe cu degetele încleștate, cu inima svâcnind ca o limbă de clopot, și cu privirea aținită spre vâlcea. Nu trecură două minute și numai ce zăresc o matahală neagră, mișcându-se încet și trăgând păpușoi la pământ. Distanța eră cam 10 metri, vântul adia spre mine, așa că n'am fost simțit!... Aștept să-mi prezinte coasta, nefiind sigur să nimeresc prin întuneric capul și când se răsuțește puțin, aprind focul din țeava stîngă a drillingului, care eră ghintuită paralel și în care eră un glonț rotund calibru 16. Un muget puternic face să clocotească văile în tăcerea mormântală a nopții. Stau nemișcat, văd rostogolindu-se umbra neagră, dar văzând că și pleacă, îi trimit atunci al doilea foc, cu poștiuri mari... dihania însă dispăre... Văd că vine moș Păscaru în fugă și îmi spune cu măhnire, că boala de urs a trecut pe lângă el, dar văzând că vine la mine, n'a îndrăznit să-mi strice rostul.

În acest timp, lumina lunii dispăruse cu totul, îmbrăcând văi și munți într'o mantie de doliu, așa că eră cu neputință orice urmărire în acea noapte.

Ne-am dus la casa pădurarului, unde mi s'a făcut pe prispă afară, un pătișor cu fân moale, cosit de câteva zile, plin de ierburi cu miresme plăcute, care te îmbătau ca parfumul lor.

M'am lungit, ca într'un divan, cu somieră de arcuri; cu fața către cer, care între timp se înseninase bine și-mi prezentă acel tablou măreț, al nopții înstelate, pe o vreme călduță care dă pornire gândurilor spre nesfârșitul veșniciei!...

Mi se speriasse somnul, și reținui câțiva timp pe moș Păscaru, să-mi mai spuie din pățaniile lui vânătorești.

El se scărpină în cap, după obiceiul țărănesc, tuși de două ori și începù cam așa: «Mari minunație e și patima asta de vânat; ți să întâmpla atâtea bazaconii, că nici nu li mai poți cuprinde cu mintea!... Vedeti mnevoastră, d-le șef, mâna mea stîngă, aci la cot, care e cam strămbă? Ia uitați-vă la samnele ce să văd în chiele: sânt colții unei blăstămate de ursoaice, care m'a făcut să zac o lună în spitalu din Chiatra, și să țin minte durdăra ce-am pățit, toată viața; eră să mă dea gata afurisita! Sunt cam 20 ani di atunci; eram flăcău cam tomnatec, și făceam di pază pi Brateș, la un loc ceva mai sus pi pârău, unde aveam o palmă de popușoi, la care se înfruptase blăstămata. Ea avea și doi pui, cu cari vinea regulat și-mi prăpădia

munculița mea; în câteva nopți tot am pândit-o, dar aveă ticăloasa noroc, că nu sâ arătă la mine. În sfârșit, dădū D-zeu să-mi vie și mie apă la moară; pi o noapte chioară, de nu să vedeà mâna, m'am pomenit că iesă'n fața mea, la câțiva pași, așa că puteam s'o zăresc deaghinelea. Nu stau pi gânduri, pun pușca la ochi, și-i torn un pumn de poște cu sburături de ceaur la cap! Cade amu moartă! Nu să mai svârcolià nici nu mai suflă. Fac prostia și mă apropiu di ea, o împing cu țeava puștii, dar nu mișcă boala; iau coraj și mă plec să văd di-i mare, atunci numai ce mă'nhață cu gura și cu ghiarele, mormăind di ar fi speriat morții. Noroc că eram îmbrăcat cu un suman gros și cu un mintean de chele blănit; pușca erà descărcată, dar la brâu purtam totdeauna în curea, un cuțit mare plutășesc; îl scot răpede cu dreapta și-l înfig până'n prăsele în gâtlej; horcăind slăbește brațul stâng, care mi-l frânse, dar își dete și ea sufletul. O lună am bolit până mi s'au prins ciolanele și m'am învățat acuma minte, să nu mai dau crezare dihăniilor împușcate, până ce nu văd ghini, că s'o dus pi ceea lume»...

În sfârșit, tot ascultând mă fură somnul, și tocmai la ziuă mă deșteptă Păscaru, ca să plecăm în căutarea dihăniei!...

Întâiu, controlăm locul unde am tras, și găsim mult sânge și păr; luăm dâra de sânge, ajungem la gard, unde găsim răslogii înroșiți de sânge, apoi urcăm cam 100 pași, către o desime de brazi. Aici, zărim, de departe, o nămilă neagră și mare cât un bivol.

Ne apropiem cu puștile gata de tras. Nici o mișcare. Capul erà sub picioarele dinainte; copoiului ce luasem cu noi îi dăm drumul și-l atacă furios, dar se isprăvise cu viața — ne răzbunasem!...

Erà prea mare și nu-l puteam urni din loc. Ne întoarcem la casa de pădurărie, unde Păscaru mulge vaca și-mi pregătește o strachină de lapte cald, cu mămăligă; în acelaș timp, trimite un băiat și ne aduce șase pădurari, cari abiă l-au putut ridică și târi pe pârghie până la bordeiu.

Pun să-l jupoaie; aveà o piele groasă de un deget, și grăsime cât un porc de cei ce să taie îngrășați la Ignat. Găsim urmele unor vechi împușcături vindecate la șoldul stâng și la spinare. Adunăm peste 20 kgr. untură, care e bună de leac, fac parte și pădurarilor; blana erà neagră, cu păr lung inspicat; pielea măsură un stânjen până la vârful botului, iar labele de dinapoi, aveau 25 cm. lungime! Erà un urs bărbat din cei mai frumoși ceam tocat în viața mea.

Așa s'a sfârșit această pândă memorabilă... Și astăzi, albit de ani, când îmi fug gândurile la vremurile trecute, stând la gura sobei, mâncând castane, mă înfior, gândindu-mă la primejdia în care se găsește uneori vânătorul, la paza de urși, în toiul nopții, departe de orice ajutor; dar farmecul vânătorilor primejdioase au vraja și nu te mai înveți minte cât trăești! După puțin timp uiți primejdia și te arunci în alta! Așa-i patima vânătorului.

PURTAREA CIUDATĂ A UNUI BURSUC

(de Forestier S. Pagel, Wild u. Hund No. 21/928)

în românește: de C. A. V. P.

INTR'O ZI de Februarie îmi făceam obișnuita inspecție prin pădure, sosind cam pe la ora 11 în apropierea unei vizuini de bursuc. Căinii mei erau la cca. 100 metri depărtare de mine, când deodată le aud lătratul bătând pe loc; iar apropiindu-mă zării un bursuc. Am liniștit căinii, iar după aceasta bursucul veni la mine, îmi mirosi cismele, luând de pe ele mici bucățele de ghiață și zăpadă. I-a fost așadar sete și erà atât de slab, încât cădeà de multe ori de slăbiciune. M'am depărtat, dar bursucul m'a urmat cca. 200 de pași. Când văzusem că abiă poate umblă, l'am luat și l'am pus în rucsac. Ajuns acasă l'am pus într'o ladă dându-i lapte dulce, pe care l-a refuzat însă. Dar după masă a luat laptele, pâine, cartofi fierți, cu un cuvânt tot ce i-am dat și deveni atât de mobil, întrucât noaptea sări din ladă, răsturnând ce-i

stătea în cale și ce putea. Dar erà complectamente blând, se lăsă a fi mângâiat și mâncă cu câinele și cu pisica din acelaș blid. Dacă îl aduceam în cameră, mirosia toate obiectele, pe urmă stătea câteva minute ascultând iar dacă află ceva nou, mormăia satisfăcut. Într'o zi am luat bursucul cu mine la liceul din Greifenberg, dar larma făcută de elevi nu l-a speriat deloc. Se lăsă a fi atins, și mâncă cu poftă pâinea cu unt oferită de elevi.

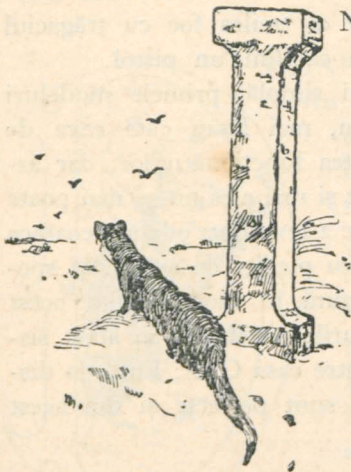
Pe urmă am transportat bursucul iarăș la vizuină în care a și intrat imediat. De atunci nu l-am mai văzut, dar îi zăresc urmele în fiecare dimineață. A fost un bursuc tânăr de 1 an, erà destul de gras ca să mai fi putut trăi. Probabil numai setea insuportabilă l-a făcut să vină la mine.

După ce dispărū zăpada, am găsit un bursuc mort la 30 pași de o vizuină, unde se află un șanț cu apă. Și acest bursuc vroia probabil să bea, dar a murit de sete, fiind ghiața prea groasă. Cel puțin, nu am constatat pe trupul lui nici o leziune și erà și destul de gras.

DRILLINGUL PRACTIC

de C. A. V. Popescu

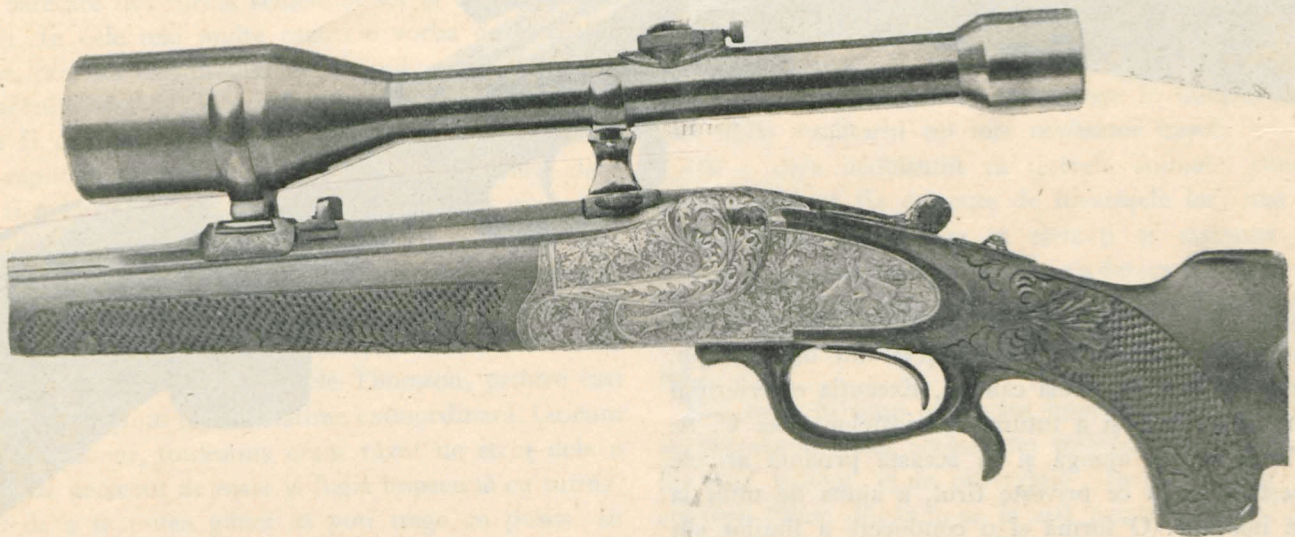

NAINTE de a intra în fond, aş dori să precizez, pentru ce anume scop serveşte o armă drilling. Nici vorbă, cu un drilling bun se poate împuşcă şi prepeliţa şi ursul, dar ea nicidecum nu este construită pe de o parte de a umbla cu ea zile întregi şi a trage din ea sute de cartuşe la prepeliţe; pentru o asemenea vânătoare chiar şi vânătorul cel mai modest caută să-şi procure o armă cu

alice, îndemânatecă, *uşoară*, deci pe cât posibil, de calibru mic. Pe de altă parte, drillingul nu este nici armă specială de munte, căci la vânătoarea de capre negre, sau

drept, cartuşul cu glonţ cal. 9,3/74 este un cartuş puternic încărcat, de calibru considerat azi ca mare, deci destinat în primul rând pentru vânatul mare. Dar din acest cartuş se poate foarte bine întrebuiţi şi încărcătura cartuşului 9,3/72, deci 2,7 gr. pulbere şi un glonte blindat cu cămaşă de aramă nichelată de 12,5 gr. greutate, în care caz este un excelent cartuş pentru căpriori, lupi şi chiar gligani mijlocii.

Pe lângă universalitate, drillingul practic trebuie să fie şi maniabil. Fiind armă cu trei ţevi, trebuie să fie astfel construit, că cele trei focuri să stea de fapt oricând la dispoziţia vânătorului. Drillingul cu cocoaşе deşi este foarte solid, rezistent, şi bun din toate celelalte puncte de vedere, nu corespunde acestei cerinţi, căci din el nu se pot trage în mod consecutiv decât, ori 2 focuri cu alice, ori un foc cu alice şi unul cu glonţ. Pentru tragerea celui de al treilea foc, este nevoie de armarea unui coş şi de întrebuiţarea dispozitivului care schimbă

alt vânat mare de munte, vânând la picior, deci cât e ziua ţinând arma în mână, vom avea iarăş nevoie de o carabină portativă, construită anume pentru acest scop.

Drillingul este în primul rând arma destinată pentru vânătoarea de pe terenurile situate pe la poalele munţilor, pe dealuri, unde pădurea predomină, deci unde vânatul este variat.

Când bătaia se face la vânat mare, nu se trage nici în iepurele nici în vulpea care ar apare înaintea trăgătorilor. Dar majoritatea terenurilor noastre deluroase oferă în *aceeaş zi de vânătoare* bătai în cari te aştepţi în primul rând la vânat mare (în special gligani), dar şi altele, şi tocmai aceste sunt mai numeroase, în cari vânatul mic predomină. Iar vânând singur la picior, sau cu câini pe asemenea teren, posibilitatea întâlnirii cu vânat de diferită mărime este şi mai mare.

Pentru asemenea terenuri arma mixtă în special drillingul este cea mai indicată. Dar ca să-şi îndeplinească pe deplin menirea «drillingul practic» trebuie să fie de fapt universal, deci, ţevile lui cu alice să fie de cal. 12 sau 16, iar ţeava cu glonţ de cal. 9,3/74 (474. A.) Ce e

percutoarele. Tot asămănător este cazul şi la drillingul fără cocoaşе, care nu are o armare separată a sistemului de percutare a ţevei cu glonţ, şi mai ales drillingul fără cocoaşе care posedă numai două sisteme de percutare (oţele), trebuie deschis din nou, spre a putea trage din el focul al treilea.

Nici din drillingul fără cocoaşе, care este prevăzut cu o aşă numită «armare separată a ţevei cu glonţ» nu se pot trage trei focuri consecutive, dacă schimbul între ţeava cu glonţ şi cele cu alice nu se face în mod automat, ci iarăş este nevoie de punerea în funcţiune a unui dispozitiv special.

Poate unii dintre onor. mei cetitori vor pune întrebarea, de ce nu se construiesc drillingurile cu 3 trăgace, atunci nu ar mai fi nevoie de nici un schimb? Răspunsul nu este greu de dat. Trei trăgace aşezate unul după altul, ocupă prea mult loc, dacă nu cumva sunt aşă de îngheuite, întrucât abia să aibe degetul loc între ele. Deci unul dintre trăgace, ori primul ori ultimul, *vor fi deplasate*, şi atunci, nemai corespunzând lungimea patului, care se măsoară *dela trăgaci până la talpa patului*, tirul

dintr'o asemenea armă va fi problematic. Iar dacă trăgacele sunt înghesuie, vor răni degetul trăgătorului din cauza reculului. Pe de altă parte 3 trăgace sunt ușor de încurcat când e vorba să tragi repede, așadar nu sunt deloc practice.

Fie cât de grea, totuș problema tragerii a trei focuri consecutive a fost ingenios rezolvită printr'un model de drilling pe care «Uniunea» a reușit să-l procure membrilor ei și care este fabricat de către casa C. A. Funk & Co. din Suhl, Germania. Acest drilling are trei aparate de percutare sistem Anson-Deeley și 2 trăgace. Dacă nu avem nevoie de glonț, îl putem întrebuința ca pe orice armă cu 2 țevi, deoarece la deschiderea puștei nu se armează decât percutoarele țevilor cu alic. Dar dacă armăm și percutorul țevei cu glonț cu ajutorul unui dispozitiv aflător în dosul basculei, în care caz se

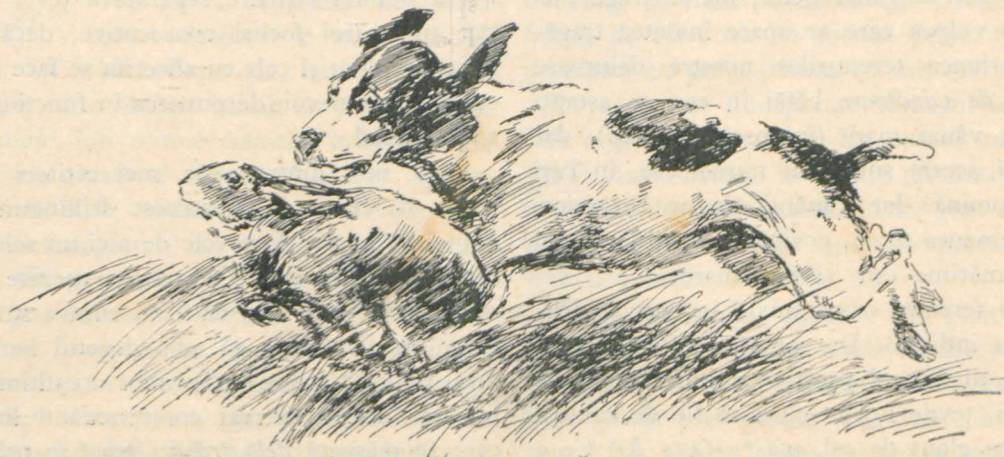
ridică și viza în mod automat, putem trage primul foc, cel cu glonț, apăsând pe trăgaciul din dreapta, *al doilea foc cu acelaș trăgaci*, căci schimbul se face în mod automat culcându-se și viză, iar al treilea foc cu trăgaciul din stânga. Deci trei focuri ca dintr'un pistol.

Chestiunea nefiind tocmai simplă, primele modeluri construite după acest sistem, mai lăsau câte ceva de dorit în ce privește exactitatea funcționării lor, dar astăzi sistemul este perfecționat și mai ales nu se mai poate întâmpla, ca trăgând, să ia foc 2 țevi dintr'odată, deoarece percutoarele sunt prevăzute cu piedici de siguranță speciale (Fangstange) cari delătură în mod absolut acest inconvenient, așa că drillingurile construite în acest sistem, care azi sunt puse de către casa C. A. Funk la dispoziția membrilor «Uniunii» sunt perfecte și din acest punct de vedere.

În ce privește restul execuției al acestui drilling, el este construit cu închizător Greener, țevi din oțel Krupp, sau orice alt oțel de prima calitate. Execuția exteriorului acestor arme, cum și a tuturor fabricatelor casei C. A. Funk a reușit să ajungă și în această privință armele englezești, căci în ce privește tirul, a ajuns de mult la această înălțime. O formă și o conducere a liniilor cât de elegantă, în legătură cu un pat confectionat dintr'un lemn de nuc de prima calitate și gravuri într'adevăr artistice îi dau acestor arme aspectul unor obiecte de artă (vezi ilustrațiile de mai sus).

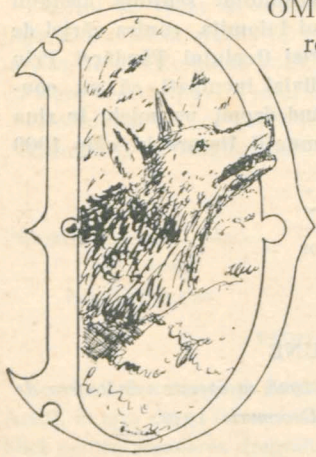
Bineînțeles, o astfel de armă de prima calitate costă mai mult decât o «rablă» de duzină, dar totuș nu este exagerat de scumpă. Așa spre exemplu prețul unui asemenea drilling este de 634 Mărci loco germania.

PRIETENII DE ANIMALE

de Dr. Arthur Berger

(Deutsche Jägerzeitung No. 20, 1928)

OMNUL KL. ne face întrebarea dacă există prietenii între animalele sălbatice. Această întrebare trebuie neapărat afirmată, căci ele se ivesc aici de multe ori chiar. De sigur că sunt de așteptat, asemenea prietenii la animalele de turmă. Găsim în Africa de Est de multe ori un hartbeest singuratic în mijlocul a sute de gazele, sau un struț printre gnu și zebre. Aceasta nu este o reuniune întâmplătoare,

căci putem vedea luni întregi aceste animale împreună. Mai putem observa că asemenea animale singuratic au fost fără îndoială isgonite dintr'un motiv oarecare din turma semenilor lor și au căutat alte legături. In cele mai multe cazuri e vorba de elemente bătrâne, cari au fost învinse în timpul goniței, sau au fost isgonite din pricina bătrâneței, pentru că nu mai puteau fi de folos celorlalți. Ele ar cădea cu siguranță pradă răpitoarelor fără vreo posibilitate de salvare, dacă nu ar fi primite de alte specii de animale. De multe ori acești oaspeți sunt de mare folos pentru prietenii lor; d. ex. struții sau girafele cari prin ochiul lor pătrunzător și prin teama lor grozavă au adus pe mulți vânători la disperare. Imi amintesc că un struț mascul bătrân trăia în mijlocul unui ciopor de gazele-Thomson, printre cari se găsea tocmai și un țap de mărime extraordinară. Oricum ași fi încercat eu, totdeauna eram văzut de struț dela o distanță de necrezut de mare și fugia împreună cu turma, înainte de a te putea gândi să poți trage cu pușca. In acest chip struțul salvă vieța țapului, care poate din cauza neîncetatei ocrotiri devenise așa de extraordinar de mare. Se întâmplă câteodată ca un bivoli să fie primit ca oaspe într'o turmă de antilope. Schillings povestește despre vieța comună a 2 elefanți bătrâni cu o singură girafă de sex masculin. Eu am văzut un trio ciudat: un rinocer, un struț și o gazelă. Ca însoțitori nelipsiți ai elefanților, rinocerilor și bivolilor găsim niște păsările de mărimea graurului cari obișnuiesc să le scoată viermii din piele și cari fac prietenie cu mamiferele din pur egoism. Ele le ciugulesc insectele cum fac graurii noștri cu cele din lâna oilor, numai cu deosebirea că păsările africane nu se jenează de loc de a înlătură un vierme care este mai

la adâncime și în cazul când e necesar, să-l îndepărteze în mod «operativ» adică să-l ciopârțească fără milă. Aceasta cauzează de multe ori răni grele, purulente și cu aceasta o nouă aglomerație de viremi. In altă privință însă păsărilele sunt de un folos real vânatului, pentru că ele prin sborul lor previn animalul gazdă dela o primejdie amenințătoare, în tot cazul de multe ori îl și trădează. In iarba mare, mai înaltă decât omul, vânătorul însăși nu va putea să vadă elefanții aproape de loc, dacă nu ar fi făcut atent de stârcii cei mici și albi cari sbor încoace și încolo. Noi vânătorii cunoaștem gaița ciovlica și mierla ca păsări prevenitoare. Și în Africa există asemenea animale. Intr'adevăr eu nu am putut observa niciodată păsări ca atari, în schimb însă fac paza hartbeestele și antilopele cu coarnele în formă de liră. Pe un punct mai ridicat cu mușuroiu de termite de pe care poți vedea în depărtare, ele așteaptă nemișcate ore întregi și observă pentru a prevesti animalele, cari fără să-și dea seama se apropie de vânător. In privința aceasta există numai un mijloc: să fim așa de înțelepți și să plecăm, că în fața unei asemenea persistențe în așteptare, și-ar găsi chiar vânătorul cel mai nepăsător nașul.

Nu e ceva neobișnuit ca tinerele animale, când își pierd mama să fie crescute de tovarășele lor; mai pronunțat observăm aceasta la elefanți și maimuțe. Așa am văzut un elefant femelă care s'a întors la o alta ucisă de negri, și fără a ține seama de oamenii din apropiere a luat puiul care nu voia deloc să se despartă de mama lui.

Din timp în timp observăm împreună și animale cari se dușmănesc (însă aceasta nu trebuie luat ca exemplu de traiu comun, ci de observație). In Sudan am văzut antilope pitice ducându-se la apă printre crocodilii cari zăceau pe bănci de nisip, fără a le da câtuș de puțină atenție acestora. Mirosul pătrunzător al crocodililor ar fi pus fără îndoială antilopele pe fugă. Mai am văzut înnotând crocodili printre sute de flamingoși și cari nu făceau nimic rău acestor frumoase pasări.

Cele mai pronunțate exemple de vieța comună le vedem la termite și furnici, aici însă principiul interesului joacă un rol foarte mare, furnicile extrăgând suc dela oaspeții lor bine întreținuți, sau se îmbată de mirosul lor.

Foarte originală este prietenia pe care câinele de stepă o are cu mica buhă și cu șarpele cu clopoței, însă trebuie să cercetăm dacă e vorba de o prietenie adevărată, sau de o toleranță reciprocă.

COMUNICĂRI ȘI PUBLICAȚIUNI

PENTRU BRIGADIERII DE VÂNĂTOARE CONCURS

*Societatea de vânătoare «Ursulețul» cu sediul în Bucu-
rești, având terenuri de munte în iud. Prahova, pe valea
Teleajenului, publică concurs pentru ocuparea serviciului
de brigadier de vânătoare.*

*Concurenții să aibe aptitudinile necesare pentru vânatul
mare, să fie energici, destoinici și conștiincioși.*

*Solicitorii vor înainta ofertele în cari vor arăta pre-
tențiunile lor, la adresa d-lui Președinte al Soc. de Vână-
toare «Ursulețul». Buc., str. Viitor No. 102.*

~ ~ ~

EXPOZIȚIE DE CÂINI LA ARAD

Suntem informați, că la 14 Octombrie a. c. se va ține ultima și cea mai mare expoziție canină din an, aranjată de filiala Arad a «Reuniunii Prăsititorilor de Câini». Expoziția va fi împreună cu concurs de foxterrieri și bursucari la vizuina artificială la vulpi și viezuri, iar concurența se anunță a fi foarte puternică, având în vedere numărul și calitatea câinilor ce vor participa din toate părțile țării, și faptul că vor fi arbitrați de un arbitru din Viena, asistat de alți doi din țară. Cu o zi înainte se va ține tot la Arad, concursul de toamnă pentru câinii de aret, și examenul pentru câinii dresați pentru serviciul de poliție. Pentru aceste examene și pentru arbitrajul concursului pentru câinii de aret vor funcționa deasemenea două comisii de arbitraj de câte trei membri, președinte fiind un alt arbitru special venit din Austria.

Celor mai buni câini li se vor acorda de către Reuniune, diplomele și medaliile Reuniunii, precum și frumoase obiecte de artă ca premii de onoare.

Informațiuni detaliate se dau deja de pe acum de filiala Arad a R. R. P. C., Str. Gh. Barițiu No. 7 precum și biurul central R. R. P. C., Cluj, Calea Victoriei No. 27 et. II.

~ ~ ~

Ministerul Agriculturii și Domenii or
Direcția Vânătoarei
No. 78255/1928

PUBLICAȚIUNE

*Prin Deciziunea Ministerială No. 70808/1928 se oprește vânătoarea
cu bâtae la epuri în județul Prahova pe timp de 2 ani dela 1 Octomvrie
1928—1 Octomvrie 1930.*

*Contravenienții vor fi excluși din societățile vânătoarești, refuzân-
duli-se eliberarea de permise pe timp de 2 ani.*

p. Ministru (ss), I. Nedeleanu

p. Director G-ral (ss), Ioan Nițeanu

~ ~ ~

Ministerul Agriculturii și Domeniilor
Direcția Vânătoarei
No. 78263/1928

PUBLICAȚIUNE

*Prin Deciziunea Ministerială No. 88467/928 se dispune aplicarea art.
35 din legea pentru protecția vânatului în județul Roman.*

p. Director General (ss), Nedeleanu

Seful Serviciului (ss), Ion Nițeanu

APLICAREA LEGEI

In ziua de 17 Sept. 1928. s'a pronunțat sentința apelului făcut de către Parchetui Tribunalului Ialomița contra cărței de judecată No. 1305 927 a Judecătorei Ocolului Țândărei. Prin această carte de judecată, 28 de indivizi inculpați că au contraveniți la Legea Vânatului, prinzând dropii pe poleiu în ziua de 22 Ianuarie 1927 au fost condamnați fiecare la câte 1000 (una mie) de lei amendă.

~ ~ ~

Ministerul Agriculturii și Domeniilor
Direcția Vânătoarei
No. 78259/1928

PUBLICAȚIUNE

*Prin Deciziua Ministerială No. 71714/1928 se oprește vânătoarea de
epuri în județul Rădăuși până la 31 Decemvrie 1930.*

p. Director G-ral (ss), Nedeleanu

Șeful Serviciului (ss), Ion Nițeanu

~ ~ ~

Ministerul Agriculturii și Domeniilor
Direcția Vânătoarei
No. 79578/1928

PUBLICAȚIUNE

*Prin Deciziunea Ministerială No. 76130/928 se dispune aplicarea
art. 35 din legea pentru protecția vânatului în județul Turda. Se oprește
vânatul epurilor pe timp de 2 ani pe teritoriile comunelor: Poiana,
Oprîșani și Capușul de câmpie, fără dreptul prelungirii contractelor
de arendă, cu excepția pădurii și trestiești din Capușul de câmpie, ace-
laș județ.*

p. Ministru (ss), I. Nedeleanu

p. Director G-ral (ss), Ion Nițeanu

~ ~ ~

Ministerul Agriculturii și Domeniilor
Direcția Vânătoarei
No. 78267/1928

PUBLICAȚIUNE

*Prin Deciziua Ministerială No. 65729/928 se dispune ca inspectorii
județeni de vânătoare din regiunea X și XI să controleze societățile,
pe proprietari și arendașii terenurilor de vânat la împușcarea țapilor
de capră roșie spre a nu se face în mod distructiv.*

Contravenienților li se vor rezilia contractele de arendare.

p. Ministru (ss), I. Nedeleanu

p. Director G-ral (ss), Ioan Nițeanu

~ ~ ~

Primăria Comunei Volintiri
Jud. Cetatea-Albă
No. 3299/1928

PUBLICAȚIUNE

Publicăm spre cunoștința generală că în ziua de 8 Octombrie 1928, în biurul primăriei Volintiri, jud. Cetatea-Albă, se va da în arendă cu licitație terenurile de vânătoare din această comună, în suprafață de 10.000 hectare. Termenul arendei este de trei ani, începându-se dela data adjudecării.

Licitația se va începe dela suma de trei mii lei spre majorat, ofertele fiind însoțite de garanția legală.

Dacă licitația va rămâne fără rezultat, o a doua licitație se va ține în ziua de 20 Octombrie a. c. La licitație se vor admite persoanele prevăzute de art. 13 din legea vânătoarei.

Volintiri, 4 Septembrie 1928.

Primăria.

Primăria Comunei Cermei

Jud. Arad
No. 917/1928

PUBLICAȚIUNE

Dreptul de vânat al comunei Cermei, asupra terenului de 4080 jugh. cad. se dă în arendă prin licitație publică pe timp de șase ani, în ziua de 10 Octombrie 1928, ora 10, la primăria comunei, în conf. cu legea contab. publ. Prețul de strigare 8160 lei.

Condițiunile se pot vedea în orele oficioase la primărie.
Cermei, la 25 August 1928. Primăria.

Primăria Comunei Macea

Jud. Arad
No. 1175/1928

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală, că primăria comunei Macea (jud. Arad), în ziua de 30 Octombrie 1928, ora 9 a. m., ține licitațiune publică pentru arendarea dreptului de vânat asupra terenului în extensiune de cca 6000 jug. cad., pe termen de șase ani.

Licitațiunea se va ține în biroul primăriei comunale, cu oferte scrise, închise și sigilate și deci pe lângă respectarea disp. art. 72—83 din legea asupra cont. publ., precum și a dispozițiilor legii pentru protecția vânatului și reglementarea vânătoarei.

Caietul de sarcini se poate vedea zilnic în biroul notarului comunal, între orele oficioase.

Concurenții vor depune odată cu oferta, la cassieria comunală și un vadiu de 10% din suma oferită drept garanție.

Macea, la 18 August 1928.

Primar, (ss) *G. Ardelean.*
Notar, (ss) *G. Fărcașiu.*

Primăria Comunei Mărculești

Jud. Sorocea
No. 2358/1928

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 31 Octombrie 1928, orele 9 dimineața, se va ține licitație publică în biroul acestei primării, pentru arendarea terenului de vânat de pe teritorul acestei comuni, în suprafață de circa 1000 ha. pe termen de cinci ani dela data încheierii contractului de arendare.

Prețul dela care începe licitația este de 500 lei anual.

Concurenții spre a fi admiși la licitație vor depune garanție de 10% și cererea va fi însoțită de actele cerute de legea vânătoarei.

Art. 72—83 din legea contabilității publice se respectă. Dacă în ziua de 31 Octombrie 1928 nu se va ține licitația din anumite motive legale, se va licita pentru a doua oară în ziua de 17 Noembrie 1928.

Mărculești, 22 August 1928.

Primar, (ss) *Al. Levit.*
Notar, (ss) *D. Lăcătușu.*

Primăria Comunei Buduslău

Jud. Bihor
No. 109/1928

PUBLICAȚIUNE

Dreptul de vânat al comunei Buduslău (jud. Bihor) se dă în arendă prin licitație publică, prin strigări, la 22 Decembrie 1928, ora 10 a. m., în localul primăriei, pe timp de șase ani.

Condițiunile de licitare sunt afișate la ușa primăriei.

Buduslău, la 22 Septembrie 1928.

p. Notar, (ss) *Olah.*

Primăria Comunei Porcești

Județul Sibiu
No. 630/928

PUBLICAȚIUNE

Dreptul de vânat al comunei Porcești, jud. Sibiu, se arendează pe termen de trei ani, începând cu 1 Ianuarie 1929. Licitația se ține în 20 Octombrie 1928, ora 10, la primăria comunală, unde se pot vedea zilnic condițiunile.

Prețul de strigare 15.000 lei.
Porcești, 2 August 1928.

Primăria.

Primăria Comunei Coșăuți

Jud. Sorocea
No. 1702/1928

PUBLICAȚIUNE

Se publică spre cunoștința generală că dreptul de vânat al comunei Coșăuți, jud. Sorocea, se va da în arendă prin licitație în ziua de 14 Octombrie 1928, ora 11, pe timp de cinci ani.

Licitația se va ține în localul primăriei cu oferte închise dela suma de 2000 lei spre majorare.

Dispozițiunile art. 72—83 din legea contabilității publice sunt aplicabile acestei licitațiuni.

Condițiunile se pot vedea la oficiul acestei primării.
Coșăuți, 22 August, 1928.

Primar, (ss) *Ciobanu.*
Secretar, (ss) *Gr. Copacinschi.*

Primăria Comunei Murfatlar

Jud. Constanța
No. 2238/1928

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 21 Octombrie 1928, orele 10, se va ține licitațiune publică în pretoriul acestei primării pentru arendarea dreptului de vânătoare pe o întindere de circa 300 ha. din mereaua comunei Murfatlar.

Licitațiunea se va ține cu oferte închise și sigilate. Prețul din oficiu se fixează la lei 1000 (una mie). Termenul de arendare este de cinci ani dela data aprobării contractului.

D-nii concurenți sunt obligați ca în ziua licitațiunii să depună garanția de 10% asupra prețului din vânzare fie în numerar sau în efecte garantate de Stat, cum și certificatul eliberat de autoritatea competentă care are dreptul de a licita.

Dispozițiunile art. 72—83 din legea contabilității publice sunt aplicabile acestei licitațiuni.

Murfatlar, 19 Septembrie 1928.

Primăria.

Administrația
Fondului bis. ort. rom. al Bucovinei
din Cernăuți
No. 12279/1928

PUBLICAȚIUNE

La administrația Fondului bis. ort. rom. din Cernăuți se va ține în ziua de 19 Noembrie 1928, ora 10 a. m., licitație publică pentru arendarea vânătoarei în ocolul silvic Pătrăuți, secția B Mihoveni.

Arendarea se va face pe timp de șase ani cu începere dela 1 Ianuarie 1929.

Informațiuni detaliate se pot primi la administrația Fondului și la administrația silvică Pătrăuți p. Suc. unde se poate vedea și caietul de sarcini.

Administrația fondului bis. ort. rom.
al Bucovinei din Cernăuți.

Primăria Comunei Stoicani

Jud. Soroca
No. 1796/1928

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința amatorilor de a licita, că în ziua de 15 Octombrie 1928, ora 10 dimineața, la această primărie se va ține prima licitație publică, iar a doua la 1 Noembrie 1928, la aceeași oră, prin oferte scrise și sigilate, pentru darea în arendă pe termen de cinci ani, a dreptului de vânat, de pe întreg teritoriul acestei comuni în suprafață de 9703 ha. Licităția se va începe dela suma de lei 3.000 anual spre majorare.

La licitație vor fi admiși amatorii ce îndeplinesc condițiunile art. 13 din legea pentru protecția vânatului și regulamentul vânătoarei, și vor depune o garanție de 10% asupra valorii sumei oferite.

Licităția se va ține în condițiunile art. 72—83 din legea contab. publice.

În caz că prima licitație nu se va ține la data sus arătată, din lipsă de concurenți, atunci se va ține a doua licitație în ziua de 1 Octombrie a. c.

Stoicani, 13 August 1928.

Primăria.

Primăria Comunei Târnova

Jud. Soroca
No. 1532/1928

PUBLICAȚIUNE

În conformitate cu dispozițiunile art. 8 și următorii din legea pentru protecția vânatului și regulamentul vânătoarei, și pe baza avizului consiliului comunal al acestei comune și prin procesul-verbal No. 4 din 1 Maiu 1928.

Se aduce la cunoștința amatorilor că în ziua de 2 Ianuarie 1928, ora 10 dimineața, în localul acestei primării se va ține licitația publică pentru darea în arendă a dreptului de vânătoare de pe întregul teren al acestei comune.

Termenul de arendare este de 5 (cinci) ani dela data contractării. Licităția se va începe dela suma de lei 500 anual spre majorare prin oferte scrise și sigilate cu respectarea dispozițiunilor art. 72—83 din legea contabilității publice.

Condițiunile de arendare sunt cele prevăzute în caetul de sarcini aprobat de onor. Ministerul Agriculturii și Domeniilor No. 70887 din 1 Septembrie 1928. Se poate vedea zilnic la cancelaria acestei primării între orele 7 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ dimineața și 4—7 p. m.

În caz că prima licitație nu se va ține din lipsă de concurenți sau din alte motive, atunci a doua licitație se va ține în ziua de 15 Noembrie 1928.

Primăria.

Primăria Comunei Sevirova

Jud. Soroca
No. 1834/1928

PUBLICAȚIUNE

În conformitate cu dispozițiunile art. 8 și următorii din legea pentru protecția vânatului și reglementarea vânătoarei și pe baza avizului consiliului comunal al acestei comuni dat prin procesul-verbal No. 17 din 7 Noembrie 1927.

Se aduce la cunoștința amatorilor că în ziua de 10 Octombrie 1928, ora 10 dimineața, în localul acestei primării, va avea loc ținerea licitației publice pentru darea în arendă a dreptului de vânătoare de pe întreg terenul acestei comuni.

Termenul de arendare este de 5 (cinci) ani dela data contractării.

Licităția va începe dela suma de 500 (cinci sute) lei anual spre majorare prin oferte scrise și sigilate cu respectarea dispozițiunilor art. 72—83 din legea contabilității publice. Condițiunile de arendare sunt cele prevăzute în caetul de sarcini aprobat cu ordinul Ministerului Agriculturii și Domeniilor, Direcțiunea Vânătoarei, No. 58052 din 13 Iulie a. c. și se pot vedea zilnic la cancelaria acestei primării între orele 8 — 13 a. m. În caz că prima licitație nu se va ține din lipsă de amatori sau din alte motive, a doua licitația se va ține în ziua de 26 Octombrie 1928.

Sevirova, 17 August 1928.

Primăria.

Primăria Comunei Mailat

Jud. Timiș-Torontal
No. 1000/1928

PUBLICAȚIUNE

În conformitate cu art. 8—14 din legea pentru protecția vânatului și regulamentul vânătoarei se aduce la cunoștința publică, că dreptul de vânat al comunei Mailat se va da în arendă prin licitație publică pe timp de șase ani cu începere dela 1 Februarie anul 1929.

Ziua licitațiunii va fi la 1 Decembrie anul 1928, la orele 9 a. m., în comuna Mailat în localul primăriei.

Prețul de exclamare este 110 lei.

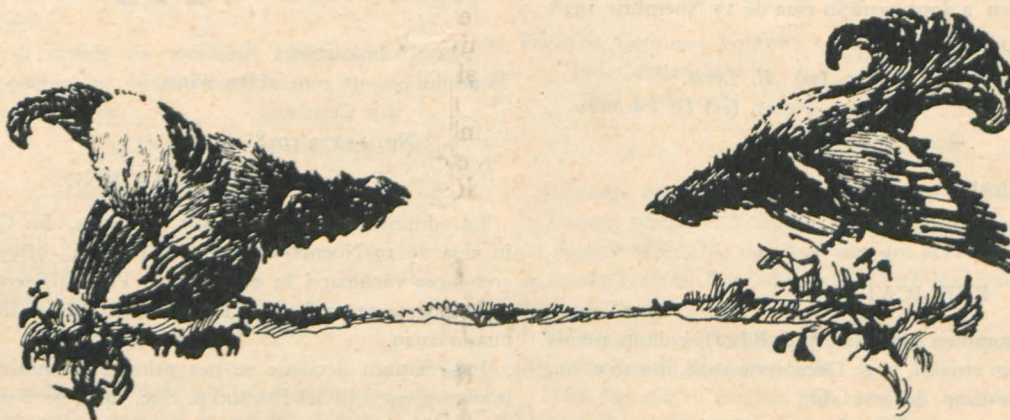
Doritori de licitație sunt obligați a prezenta autorizațiunea prescrisă în art. 13 din legea pentru protecția vânatului.

Condițiunile de licitație se pot vedea la primăria comunală din Mailat.

Licitățiunea se va ține în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Mailat, la 20 Septembrie 1928.

Primăria.

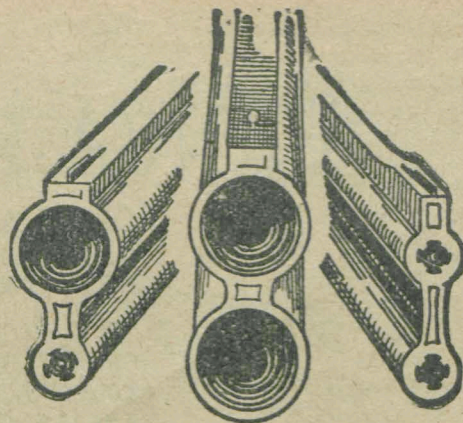

Gebrüder Merkel
Gendehre

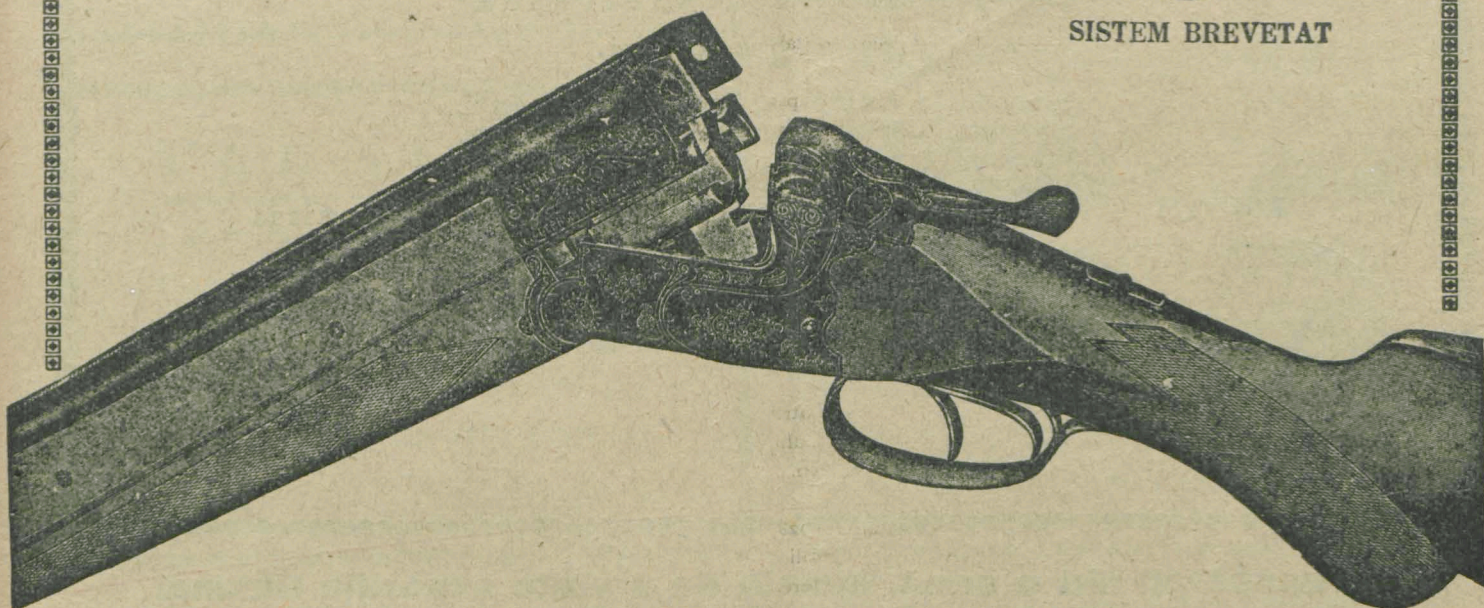
FONDATA IN 1893

MARCA FABRICII

SISTEM BREVETAT

Arma viitorului pentru vânătoare și tip sportiv

Marile succese practice obținute cu armele noastre cu țevi suprapuse, dovedesc marile avantaje ale acestor arme sistem Bock :

- 1) Câmp de ochire complet liber, fără reflexe laterale ;
- 2) Percutare infailibilă a capselor (sistem brevetat) ;
- 3) Inchizător de o putere de rezistență unică ;
- 4) Tir de mare precizie, mai ales pentru distanțe mari, din cauza stabilității și a zăvoririi perfect simetrice a țevelor ;
- 5) Tragere rapidă și precisă, datorită balansării și maniabilității impecabile a acestui model.

Fabricația acestor arme cu țevi suprapuse este specialitatea noastră. Indelungata noastră experiență și instalațiunile moderne cu totul perfecționate ale casei noastre, ne garantează exclusivitatea fabricației acestui sistem, pe care-l construim în următoarele modele :

Arme de alice cu două țevi, sistem Bock (2 țevi de alice suprapuse).

Arme expres cu două țevi, „ „ (2 țevi de glonț suprapuse).

Arme mixte cu două țevi, „ „ (1 țevă de alice și una de glonț, suprapuse).

Aceste modele le putem construi și cu două sau mai multe rânduri de țevi. De pildă o armă de alice sistem Bock, cu un rând de țevi expres și alt rând de țevi mixte.

Cele mai fine arme de vânătoare cari se construiesc astăzi, sunt arme sistem Bock. Cu o astfel de armă, atât vânătorul cât și trăgătorul de porumbei, este echipat pentru orice gen de tir și pentru toată viața. Totodată mai recomandăm cunoscutele noastre arme DRILLING, reputeate prin soliditatea lor, precum și ELEGANTELE NOASTRE ARME DE ALICE, cari pot rivaliza cu cele mai fine arme engleze.

FABRICA DE ARME

WAFFENFABRIK GEBRÜDER MERKEL, SUHL

(GERMANIA)

REPREZENTATĂ IN ROMÂNIA PRIN „UNIUNE“

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

BANCA FRANCO-ROMÂNĂ

CAPITAL SOCIAL LEI 100.000.000

CAPITAL DE PLIN VĂRSAT LEI 50.000.000

FOND DE REZERVĂ „ 12.200.000

BUCUREȘTI * STRADA BURSEI No. 5

TELEFON: 10/17 și 46/8. TELEFON INTERBANCAR 67

ADRESA TELEGRAFICĂ: „FRANCO BANK“

SUCURSALE:

Alexandria, Câmpina, Caracal, Cernăuți,
Constanța, Găești, Giurgiu, Roșiori de Vede,
Slobozia, Slatina, Timișoara, Turnu-Măgurele

AGENȚII Costești, Corabia, Drăgănești, Făurei, Vidra, Zimnicea

Tot felul de operațiuni de
bancă și autorizată să facă
OPERAȚIUNI DE DEVIZE

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

Fabrica Română de Cartușe de Vânătoare Societate Anonimă, București

Instalată în condițiuni superioare cu mașini noi de înaltă precizie a început fabricarea cartușelor de vânătoare și va oferi în curând domnilor Vânători produsele sale.

1. Cartușe superioare «TREI STELE» încărcate cu pulbere «Perfect» Walsrode și alicie presate (child shot).

2. Cartușe de prima calitate «DOUĂ STELE» încărcate ca și precedentele.

3. Cartușe cu pulbere neagră «Făgăraș», «O STEA» încărcate cu acelaș material și în aceleași condițiuni ca celelalte categorii.

Instalațiunile noastre fiind făcute după modelul celor mai perfecte fabrici din străinătate și fabricațiunea supravegheată cu cea mai mare îngrijire, vom putea garanta excelența produselor noastre absolut superioare celor până acum în comerț.

Fabrica noastră primește comenzi speciale pentru un număr mai mare de cartușe cu termene de livrare foarte scurte.

DIRECȚIUNEA

GHEORGHE CIMPOERU

EPUREȘTI (Vlașca)

Face orice fel de instalațiuni vânătoarești, cum sunt cutii pentru clocitul ouălor de fazan în fazanerii artificiale, capcane pentru distrugerea răpitoarelor, case de vânătoare transportabile, etc.

Câine de vânzare

Brack german pur, etatea 1 $\frac{1}{2}$ ani

A se adresa:

Preot N. POPESCU

Halta Bănești

Lângă Titu

Jud. Dâmbovița

De Vânzare

Căței GRIFFONI, pur sânge, vârstă 6 săptămâni din părinți excelenți pentru vânatoare cu prețul următor:

CĂȚELE LEI 1.500

CĂINI LEI 2.000

Adresați: D-r SCHNELL R. M. S.
Titu-Dâmbovița

VÂNAT VIU

Livrez cu începere dela 1 XI a. c.

Fazani în grupuri de 5 bucăți, 1 cocoș și 4 găini.—Bucata Lei 300.

Potârnicii în perechi, bucata 200 Lei.

Predarea în Arad, contra cost.

Ă se adresa:

GHEORGHE NADRA,
ARAD

Strad Dorobanților, No. 45
(timbru pentru răspuns)

WOLFF & Co. Fabrica de iarbă și cartușe
Walsrode. Fondată 1815.

Birchan — Lup — Perfect.

Cartușele încărcate cu iarbă noastră originală cu marca Walsrode Special în cal. 12-16-20 și cartușele de 70 mm pentru tir de porumbi cal. 16-12, marca «Lup» și «Perfect» din materialul cel mai bun, cu capsă «Gevelott», au proprietatea de aprinde ușor și imprăștié alicele în mod foarte potrivit, au o mare putere de străbateré, un stropping power suficient și se pot reîncărca de mai multe ori.

Tuburi de la Walsrode cu capsă «Gevelott» și pentru aceste capsă «Gevelott».

Cele mai bune marca «Hess», fabric. Germană. Se pot primi la reprezentantul nostru SZTRUHAR și MANDL prăvălie de muniții pentru vânat.
CAREI. Județul Sălaj. Magazin pentru toate articolele necesare pentru vânatoare.
La revanzători preț redus.

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

BANCA GENERALĂ A ȚĂRII ROMÂNEȘTI

CAPITAL LEI 60.000.000 ȘI REZERVE LEI 50.000.000

SEDIUL CENTRAL IN BUCUREȘTI STR. LIPSCANI No. 10

Sucursale: Brăila, Brașov, Cluj, Constanța, Craiova, Galați Giurgiu, Ploești, T.-Măgurele, Oradea-Mare, Sf. Gheorghe

Bănci Afiliate: „TEMIȘOARA“ Institut de Credit și Economii, Timișoara. „BANCA BASARABIEI“ Chișinău

FACE TOATE OPERAȚIUNILE DE BANCĂ

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: I. C. RĂMNICEANU-MANOLESCU

Vice-Președinți: Principele B. ȘTIRBEY și I. M. MITILINEU

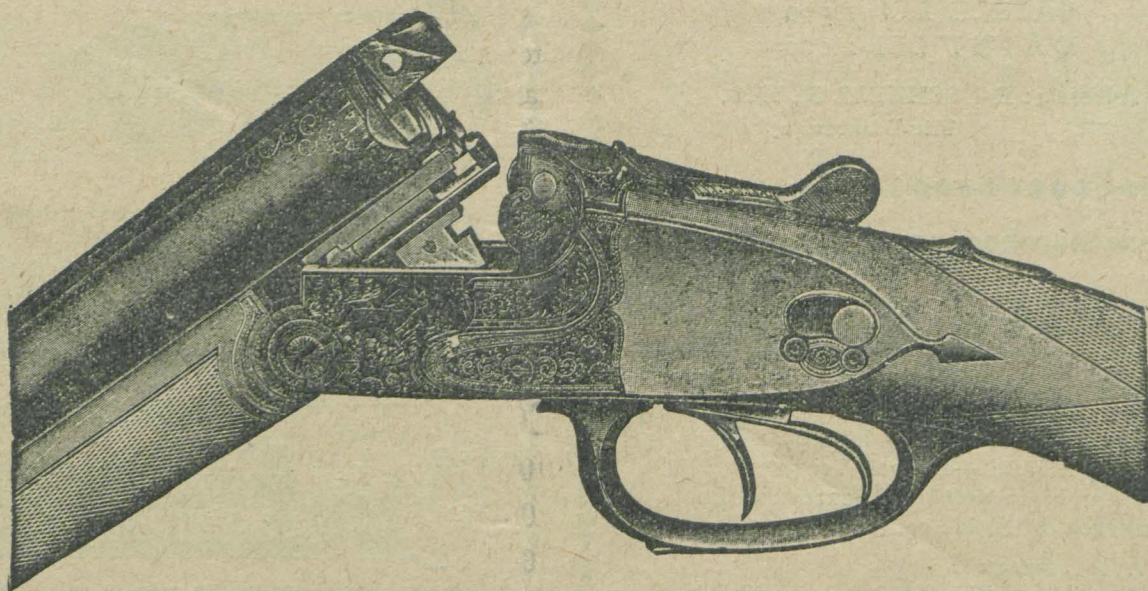
Membrii:

VICTOR ANTONESCU, Principele JEAN CALLIMACHI, Dr. I. COSTINESCU, HENRI CATARGI, C. G. DISSESCU, V. GOLDIȘ, Baronul AL. HURMUZACHI, P. P. NEGULESCU, Inginer C. OSICEANU
Director General: M. A. GEORGESCU

C. A. FUNK & Co. SUHL (Germania)

FABRICĂ DE ARME

FIRMĂ REPUTATĂ PENTRU ARMELE SALE DE PRIMUL RANG ȘI DE MARE PRECIZIE

Construește orice armă de vânătoare și de sport, dela cea mai simplă până la cea mai elegantă. Execuție conștiincioasă și promptă. Tir de mare precizie și cu maximum de randament, dovedit cu certificatul oficial al standurilor de încercare, care întovărășesc fiecare armă.

SPECIALITĂȚI:

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme de alice cu două țevi, sau cu una de alice și alta de glonț și expressuri, în toate calibrele, cu sau fără efortor.

SISTEM ANSON & DEELEY: Drillinguri, drillinguri-expressuri, etc. pentru cele mai puternice încărcături, în toate calibrele, cu sau fără armare separată a țevei de glonț și efortor.

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme sistem Bock (cu țevile suprapuse), în toate calibrele, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten).

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme pentru tirul de porumbei sistem Bock (țevi suprapuse), atât pentru vânătoare, cât și pentru tir la talere, având maximum de randament posibil, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten), cu sau fără efortor.

TOATE TIPURILE DE ARME SE POT EXECUTA ȘI CU COCOAȘE

Arme de glonț de mare precizie sistem Block

pentru toate calibrele și cele mai puternice încărcături, având avantajul de a fi extrem de ușoare și foarte elegante, admirabile pentru orice gen de vânat. Soliditate extremă, dela cea mai simplă armă la cea mai rafinată execuție.

LA COMENZI SE POATE ȚINE SEAMA DE ORICE DORINȚĂ SPECIALĂ

Modele ale acestei case, precum și cataloage și prospecte în patru limbi, se găsesc la «UNIUNE»

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Redactată de cei mai de seamă tehnicieni și specialiști în materie de vânatoare din țară, publică: articole cu subiecte pur vânătorești de interes general, privind protecția și înmulțirea vânatului, educația vânătorească, tehnica armelor, chestiunile juridice privitoare la legea vânatului, dispozițiunile luate de organele administrative ale vânătorei, lista contraveniențelor la legea de vânatoare, dări de seamă a societăților de vânatoare afiliate, precum și orice gen de literatură cu subiecte de vânatoare.

**ABONAMENTUL ANUAL: 300 LEI
PENTRU SOCIETĂȚILE AFILIAȚE 400 LEI**

ANUNȚURI COMERCIALE

1 PAGINĂ 5.000 LEI ANUAL

$\frac{1}{2}$ " 3.000 " "

$\frac{1}{4}$ " 1.750 " "

$\frac{1}{8}$ " 1.000 " "

ABONAMENTUL LA
„REVISTA VÂNĂTORILOR“
ESTE OBLIGATORIU PENTRU TOȚI
MEMBRII UNIUNEI (Art. 6 din Statute)

„Revista VÂNĂTORILOR“
este unicul mijloc de comunicare
al tuturor vânătorilor din toată
țara, care au să-și spună ceva.
Deaceea, dacă aveți ceva de
cumpărat, de vândut, de schim-
bat, sau de pus vreo întrebare
tehnică vânătorească, adresați-vă
„Revistei VÂNĂTORILOR“.
Numai aci puteți fi siguri că veți
găsi pe aceia cărora vă adresați.

**LA ORICE CORESPONDENȚĂ ATA-
ȘAȚI MĂRCILE PENTRU RĂSPUNS.**

Administrația revistei expediind regulat fiecare număr tuturor abonaților, orice vină de neprimire cade exclusiv în seama poștei, căreia trebuie adresate în scris toate reclamațiile.

**UNIREA FACE PUTEREA
STRÂNGETI-VĂ IMPREJURUL „UNIUNEI“**

PREȚUL UNUI EXEMPLAR 30 LEI
PREȚUL UNUI NUMĂR VECHI 40 LEI

168
92
12